ТИНЧЛИК ТАНТАНА ҚИЛАДИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 216 (2249). | 30 октябрь, сешанба, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

СССР Министрлар Совети Раиси *Н. С. ХРУЩЧЕВнинг* АҚШ президенти Ж. Кеннедига мактуби

Ҳурматли жаноб президент!

Сизнинг шу йил 27 октябрдаги мактубингизни олдим. Бутун дунёда тинчликни сақлаш учун ўз зиммангиздаги масъулиятни тушуниб вазминлик қилганлигингиз учун ўзимнинг мамнун бўлганлигимни ва миннатдорчилигимни изҳор этаман.

Сиз ҳужум қуроли деб атаётган қурол ҳақиқатан мудҳиш қурол эканлиги сабабли сизда ва Америка Қўшма Штатларининг халқларида пайдо бўлган ҳаяжонни жуда яхши тушунаман.

Сиз ҳам, мен ҳам бу қуролнинг қанақа қурол эканлигини тушунамиз.

Тинчлик ишига хатарли бўлган конфликтни тезроқ тугатмоқ учун, тинчликка муштоқ бўлган ҳамма халқларда ишонч туғдирмоқ учун, Совет Иттифоқи халқлари тинчликни истаётганлиги сингари тинчликни истаётганлигига мен амин бўлган америка халқини ҳам хотиржам қилмоқ учун Совет ҳукумати қурол жойлаштириладиган қурилиш майдонларидаги ишларни бундан буён тўхтатиш тўғрисида ўзининг илгари берган кўрсатмаларига қўшимча қилиб, Сиз ҳужум қуроли деб атаётган қурол-яроғларни демонтаж қилиб ва ўраб, Совет Иттифоқига қайтариб юбориш тўғрисида янги фармойиш берди.

Жаноб президент, мен ўзимнинг Сизга юборган илгариги хатларимда айтганларимни яна бир марта такрорлаб демоқчиманки, Совет ҳукумати Куба Республикаси ҳукуматига иқтисодий ёрдам, шунингдек қурол-яроғ берган эди, чунки Куба, Куба халқи Кубага бостириб кирилади, деб тўхтовсиз қилинаётган таҳдидга ҳамиша дучор бўлиб турган эди.

Қароқчилар кемаси Гаванани тўпга тутган эди. Уни тўпга тутганлар кубалик масъулиятсиз эмигрантлар дейишяпти. Эҳтимол, шундай бўлгандир ҳам. Лекин улар қаёқдан туриб тўпга тутишди, деган савол туғилади. Ахир, уларнинг, ўша кубаликларнинг территорияси йўқ-ку, улар ватандан қочиб кетган кишилар-ку, уруш ҳаракатлари олиб бормоқ учун уларнинг қўлида ҳеч қандай воситалар йўқ-ку.

Демак, Гаванани тўпга тутмоқ учун, Кариб денгизида, Кубанинг территориал сувларида қароқчилик ҳаракатлари қилмоқ учун кимдир уларнинг қўлига шу қуролни тутқизиб қўйган. Ҳозирги кунда, яна бунинг устига Кариб денгизида жуда кўпайиб кетган, бу денгиздаги ҳамма нарсани кўриб ва кузатиб туриш имкониятига эга бўлган Америка кемалари мавжудлигини назарда тутгандэ, қароқчилар кемасини пайқамай қолиш ақлга сиғмайдиган бир нарса-ку, ахир. Мана шундай шароитда қароқчиларнинг кемалари Куба теварагида бемалол изғиб юрибди, Кубани тўпга тутмоқда, тинч транспорт кемаларига қароқчилик билан ҳужум қилмоқда. Ахир, улар ҳатто Англиянинг юк кемасини ҳам ўққа тутганликлари маълум-ку.

Хуллас, Куба территориясига ўзларининг бостириб кириш ниятларини яширмаган агрессив кучлар Кубага узлуксиз таҳдид солиб турдилар.

Куба халқи ўз манфаатларини кўзлаб, четдан ҳеч кимни аралаштирмай ўз турмушини қуришни истайди. Кубанинг бунга ҳақи бор, шу сабабли у ўз мамлакатига хўжайин бўлишни истаганлигини, ўз меҳнатининг самараларини ўзи тасарруф қилишни истаганлигини Кубага айб қилиб тўнкаш ярамайди. Кубага бостириб кириш таҳдиди ва Куба теварагида кескин вазият туғдириш билан боғлиқ бўлган бошқа ҳамма ҳаракатлар Куба халқида ишончсизлик туғдирмоқ, уни қўрқитмоқ, унинг ўз янги турмушини осойишталик билан қуришига халақит бермоқ учун қилинаётган ҳаракатлардир.

Жаноб президент, мен шу нарсани яна бир марта равшан қилиб айтмоқчиманки, биз бунга индамай қараб тура олмаймиз, шунинг учун ҳам Совет ҳукумати агрессияга қарши муҳофаза воситалари билан, фақат мудофаа воситалари билангина Кубага ёрдам кўрсатишга қарор қилди. Биз Кубага сиз ҳужум воситалари деб айтаётган мудофаа воситаларини етказиб бердик, бу воситаларни Кубага қарши ҳужум қилинмаслиги учун, ўйламасдан қилинадиган ҳаракатларга йўл қўйилмаслиги учун етказиб бердик.

Сиз ўзингизнинг 1962 йил 27 октябрдаги мактубингизда Кубага ҳужум қилинмайди, деб, ўша мактубингизда айтилганидек, Қўшма Штатларгина эмас, шу билан бирга Ғарбий ярим шардаги бошқа мамлакатлар ҳам Кубага бостириб кирмайди, деб айтгансизки, мен Сизнинг бу гапингизга ҳурмат ва ишонч билан қарайман. Бас, шундай экан, Кубага шу характердаги ёрдам кўрсатишга бизни ундаган сабабларга ҳам ўрин қолмайди. Шунинг учун ҳам биз мазкур объектлар қурилишини тўхтатиш, уларни демонтаж қилиб, Совет Иттифоқига қайтариб юбориш тўғрисида офицерларимизга кўрсатма бердик (бу воситалар эса, мен сизга илгари хабар бериб ўтганимдек, совет офицерларининг қўлидадир). 27 октябрдаги хатимда Сизга айтиб ўтганимдек, шу воситалар демонтаж қилинганлигини Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг вакиллари ўз кўзлари билан кўра олишлари учун Сиз билан бамаслаҳат бир фикрга келишга розимиз.

Шундай қилиб, сиз берган ваъдаларга ва демонтаж қилиш тўғрисидаги бизнинг фармойишларимизга асосланадиган бўлсак, вужудга келган конфликтни тугатиш учун зарур шарт-шароитнинг ҳаммаси мавжуд бўлиб турибди.

Мазкур хатарли аҳволни тугатиш, шунингдек термоядро қуроли, ракета техникаси, космик кемалар, глобал ракеталар ва бошқа қирғин қуроллари мавжуд бўлиб турган бизнинг асримизда катта хатарликлар туғдирадиган халқаро аҳволга пухта ўйлаб баҳо бермоқ учун шароит вужудга келтириш тўғрисидаги менинг истакларимга жавоб берганлигингизни мамнуният билан таъкидлайман. Одамларнинг ҳаммаси тинчликнинг таъминланишидан манфаатдордир. Шу сабабли, ишонч ва катта масъулият зиммасига юклатилган кишилар бўлган бизлар вазиятнинг кескинлашувига йўл қўймаслигимиз лозим ва тинчлик иши учун оғир оқибатлар туғдирадиган хатарли вазиятни вужудгэ келтирган манбаларни тугатишимиз лозим. Агар биз сиз билан бирга ва холис ниятли бошқа кишиларнинг ёрдами билан бу кескин вазиятни тугатишга муваффақ бўлсак, у ҳолда биз жаҳон термоядро ҳалокатига олиб кела оладиган бошқа хатарли конфликтлар пайдо бўлмаслигининг ҳам ғамини емоғимиз лозим.

Пировардида, мен, НАТО билан Варшава шартномаси давлатлари ўртасидаги муносабатларни тартибга солиш тўғрисида гапириб ўтмоқчиманки, сиз ҳам буни тилга олиб ўтгансиз. Биз буни кўп вақтдан бери гапириб келмоқдамиз ва бу масала устида Сиз билан фикрлашишни давом эттиришга ва оқилона қарорга келиш йўлини топишга тайёрмиз. Атом, термоядро қуролларини тақиқлаш тўғрисида, ялпи қуролсизланиш тўғрисида ҳамда халқаро кескинликни юмшатишга тааллуқли бошқа масалалар устида ҳам фикрлашишни давом эттиришни истаймиз.

Жаноб президент, мен сизнинг гапингизга ишонаман, лекин шундай масъулиятсиз кишилар ҳам борки, улар ҳозир Кубага бостириб киришни амалга оширишни ва шу тариқа уруш бошлаб юборишни истайдилар. Модомики, биз амалий чоралар кўраётган эканмиз ва тегишли воситаларни демонтаж қилиб, Кубадан олиб чиқиб кетамиз, деб айтаётган эканмиз, биз шу ишларни қилиш билан бир ғақтда Куба халқи билан бирга эканлигимиз тўғрисида Куба халқида ишонч туғдиришни истамоқдамиз ва Куба халқига ёрдам кўрсатиш учун масъулиятни ўз зиммамиздан соқит қилаётганимиз йўқ.

Сиз, жаноб президент сингари ҳамма мамлакатларнинг халқлари ҳам мени тўғри тушунишларингизга аминмиз. Биз таҳдид қилаётганимиз йўқ. Биз фақат тинчлик бўлишини истаймиз. Бизнинг мамлакатимиз ҳозир юксалиб бормоқда. Халқимиз ўзи қилаётган тинч меҳнатнинг самараларидан баҳраманд бўлмоқда. У, Октябрь революциясидан кейин жуда зўр муваффақиятларга эришди, ғоят катта моддий, маънавий ва маданий бойликлар яратди. Халқимиз шу бойликлардан фойдаланмоқда ва ўз муваффақиятларини янада ривожлантиришни истайди, ўзининг зўр бериб қилаётган меҳнати билан тинчлик ва социал тараққиёт йўлида янада ривожланишни таъминлашни истайди.

Мен сиз жаноб президентга шуни эслатиб ўтмоқчиманки, разведкачи ҳарбий самолётлар Совет Иттифоқининг чегараларини бузган эди, шу муносабат билан сиз билан бизнинг ўртамизда конфликтлар бўлган эди, бир-биримизга ноталар юборган эдик. Биз 1960 йилда сизларнинг У-2 самолётингизни уриб туширган эдик. Бу самолётнинг СССР тепасида разведка қилиб учганлиги Парижда юксак доирадаги учрашувнинг барбод бўлишига олиб келган эди. Ўшанда сиз тўғри позицияда туриб, АҚШ нинг илгариги ҳукумати қилган бу жиноий ҳаракатни қоралаган эдингиз.

Лекин Сиз президентлик мансабида турган вақтингизда ҳам Американинг «У-2» самолёти Сахалин районида бизнинг чегарамизни бузишдан иборат иккинчи ҳодиса содир бўлди. Чегаранинг бундай бузилганлиги тўғрисида биз 30 августда сизга ёзиб юборган эдик. Ўшанда сиз бу бузиш об-ҳаво ёмонлиги натижасида рўй берди, деб бизга жавоб қилган эдингиз ва бундай ҳол такрорланмайди, деб ваъда берган эдингиз. Сизнинг бу ваъдангизга биз ишонч билан қарадик, чунки ўша вақтда бу районда об-ҳаво ҳақиқатан ёмон бўлган эди.

Бироқ, сизларнинг самолётларингизга бизнинг территориямиз атрофида учиб юриш тўғрисида топшириқлар берилмаганида эди, об-ҳавонинг ёмонлиги ҳам Америка самолётининг бизнинг осмон чегарамизга кириб кетишига сабаб бўлолмас эди. Бундан келиб чиқадиган хулоса шуки, бундай ҳаракатлар халқаро нормаларни поймол қилаётган ва бошқа давлатларнинг чегараларини бузаётган Пентагоннинг рухсати билан қилинмоқда.

28 октябрда тағин ҳам хатарлироқ ҳодиса содир бўлди, шу куни сизнинг разведкачи самолётингиз шимолда, Чукотка ярим ороли районида Совет Иттифоқининг ичкарисига бостириб кирди ва бизнинг территориямиз тепасидан учиб ўтди. Хўш, жаноб президент, бунга қандай баҳо беришимиз лозим, деган савол туғилади. Бу — иғвогарлик эмасми? Сизларнинг самолётингиз бизнинг чегарамизни, сиз билан биз ҳаяжонли вақтни бошимиздан кечираётган, ҳамма нарса жанговар тайёр ҳолга келтириб қўйилган бир вақтда бузиб ўтаётир. Чегарани бузган Америка самолётини ядро қуроли ортилган бомбардимончи самолёт деб қабул қилиш жуда мумкин бир нарса-ку, бу нарса бизни хатарли қадам қўйишга мажбур қилиши мумкин-ку. Айниқса АҚШ ҳукумати ва Пентагон, бизнинг атом бомбалари ортилган бомбардимончи самолётларимиз учиб юриб узлуксиз навбатчилик қилмоқдалар, деб кўпдан бери айтмоқдаларку. Шу сабабли, айниқса сиз билан биз бошимиздан кечираётган ҳозирги мана шундай ҳаяжонли вақтда сиз ўз зиммангизга қандай масъулият олаётганлигингизни тасаввур қилишингиз мумкин.

Мен бунга тўғри баҳо берилишини ва бундай ҳол уруш бошланишига олиб келадиган иғвогарлик бўлиб хизмат қилмаслиги учун тегишли чоралар кўрилишини илтимос қилар эдим.

Мен Сизга яна қуйидаги истакни ҳам айтмоқчиман. Албатта, бу нарса Куба халқининг иши. Ҳозир сизларнинг ўртангизда дипломатик муносабатлар йўқ, лекин Кубада турган офицерларимиз, Америка самолётлари Куба тепасида учиб юрганлигини менга маълум қилдилар.

Биз жаҳонда умуман урушлар бўлмаслигидан ва Куба халқининг осойишта яшашидан манфаатдормиз. Лекин, жаноб президент, бундан ташқари шу нарса сир эмаски, Кубада бизнинг кишиларимиз бор.

Куба ҳукумати билан тузилган шартномага мувофиқ, кубаликларга таълим бераётган офицерларимиз, инструкторларимиз, кўпгина оддий кишиларимиз: мутахассислар, агрономлар, зоотехниклар, ирригаторлар, мелиораторларимиз, оддий ишчилар, тракторчилар ва бошқа кишиларимиз бор. Биз уларнинг ғамини емоқдамиз.

Сиз, жаноб президентдан шуни ҳисобга олишингизни илтимос қилар эдимки, Америка самолётларининг Кубанинг осмон чегараларини бузиши ҳам хатарли оқибатларга олиб келиши мумкин. Агар, сиз, бундай бўлишини истамасангиз, у ҳолда хатарли ҳолат вужудга келтирилишига йўл қўймаслик керак.

Ҳозир биз жуда эҳтиёт бўлишимиз ва конфликтга тортилган давлатлар мудофаасига фойда келтирмайдиган балки аччиғланиш туғдириши мумкин бўлган, ҳатто хатарли қадам қўймоқ учун иғвогарлик бўлиши мумкин бўлган чораларни кўрмаслигимиз лозим. Шу сабабли, биз сергак бўлиб оқилона иш қилишимиз ва бундай чоралардан ўзимизни тийишимиз лозим.

Биз тинчликни, эҳтимолки, ҳатто бошқа халқлардан кўра кўпроқ қадрлаймиз, чунки Гитлер билан бўлган даҳшатли урушни бошимиздан кечирганмиз. Лекин бизнинг халқимиз ҳар қандай синовлардан чўчимайди, бизнинг халқимиз ўз ҳукуматига ишонади, биз ҳам ўз халқимизни ва жаҳон жамоатчилигини, Совет ҳукумати иғволарга учмайди, деб ишонтирамиз. Лекин иғвогарлар уруш бошлаб юборсалар, улар масъулиятдан ва уруш олиб келадиган оғир оқибатлардан қочиб қутила олмайдилар. Лекин биз ақл-идрок ғалаба қилишига, уруш бошланмаслигига ҳамда халқлар хавфсизлиги ва тинчлик таъминланишига аминмиз.

Бош секретарь вазифасини бажарувчи жаноб Таннинг Совет Иттифоқи, Америка Қўшма Штатлари ва Куба Республикаси вакиллари билан ҳозир музокаралар олиб бораётганлиги муносабати билан Совет ҳукумати, жаноб Таннинг вужудга келган хатарли аҳволни тугатиш йўлида олижаноблик билан қилаётган ҳаракатларига ёрдам кўрсатиш учун Совет ҳукумати СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецовни Нью-Йоркка юборди.

Сизга ҳурмат билан

Н. ХРУЩЧЕВ.

1962 йил 28 октябрь.

Н. С. ХРУЩЧЕВНИНГ БМТ БОШ СЕКРЕТАРИ ВАЗИФАСИНИ БАЖАРУВЧИ У ТАНГА МАКТУБИ

Ҳурматли жаноб Тан!

Бугун АҚШ Президенти жаноб Ж. Кеннедига йўллаган мактубимнинг копиясини бизнинг позициямиз билан танишиб чиқмоғингиз учун Сизга юбордим, биз бу позициямизни тугал-тўкис ва Сизнинг олижаноб вазифаларингизни бажаришингизни осонлаштирадиган позиция деб ҳисоблаймиз.

Ҳозир Сиз Совет Иттифоқи, Америка Қўшма Штатлари ва Куба Республикаси вакиллари билан музокаралар олиб бораётганлигингиз муносабати билан Совет ҳукумати вужудга келган аҳволни тугатиш йўлидаги ҳаракатларингизда Сизга ёрдам кўрсатмоқ учун СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецовни Нью-Йоркка юборди.

Сизга ҳурмат билан.

Н. ХРУЩЧЕВ.

1962 йил 28 октябрь.

САНОАТГА ПАРТИЯ РАҲБАРЛИГИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАЙЛИК

Инсоният тарихида янги давр очган Улуғ Октябрнинг 45 йиллиги яқинлашмоқда. Завод ва фабрикаларда, қурилиш ва транспорт ташкилотларида, колхоз ва совхозларда — хуллас, ҳамма ерда ана шу шонли кунни меҳнатда муносиб туҳфалар билан кутиб олиш мақсадида социалистик мусобақа байроғи тобора баланд кўтарилмоқда.

Бутун совет халқи билан бир каторда областимиз меҳнаткашлари ҳам етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш мақсадида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Область саноатчилари катта ғалабани қўлга киритдилар: 9 ойлик план муддатидан илгари бажарилди. Пландан ташқари халқ хўжалиги учун кўп миқдорда электр қуввати, экскаваторлар, пахта териш машиналари, пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган прицеплар, кийим-кечак ва озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Бу ютуқлар маҳаллий партия ташкилотлари омманинг ижодий ташаббусини мавжуд резервлардан унумли фойдаланишга сафарбар этаётганликлари, янгиликларни актив равишда қўллаб-қувватлаб, эскиликларга қарши қатъиятлик билан кураш олиб бораётганликлари туфайли қўлга киритилди.

Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, қаерда партия ташкилотлари саноатга ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилсалар, ўша ерда янги-янги ютуқларга эришилмоқда. Олмалиқ шаҳар партия комитети қолоқ участкаларни кўтариш учун ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларига коммунистларни бириктиб қўйишга катта эътибор бермоқда. Шаҳар партия комитети ҳисобидаги 2130 коммунистдан 1740 киши бевосита моддий бойлик яратишда қатнашмоқда. Шаҳар партия комитети ана шу коммунистлар орқали ишлаб чиқаришнинг барча масалаларини чуқур таҳлил қилмоқда, саноат корхоналарининг ишига доимо ўз таъсирини ўтказиб турибди. Шаҳарда ўз сафига 400 коммунистни бирлаштирган 105 та партия контроль комиссиялари ишлаб турибди.

Шаҳар партия комитети партия контроль комиссияларининг ишидан доимо хабардор бўлиб турибди, уларнинг ташаббусини лозим даражада қўллаб-қувватламоқда. Бу комиссияларнинг ролини ошириш мақсадида вақти-вақти билан комиссия раислари ва аъзоларининг семинарлари ва йиғилишлари ўтказилиб турибди.

Умуман областимиз саноати эришган ютуқлар катта. Лекин саноатга партиявий раҳбарлик ҳамма ерда ҳам лозим даражада йўлга қўйилганида эди, ютуқларимиз бундан ҳам кўп бўлган бўлур эди, албатта. Афсуски, бир қатор шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари корхоналар экономикаси билан, ишлаб чиқаришдаги мавжуд аҳвол билан ҳали ҳам дуруст шуғулланмаётирлар.

Трактор-йиғув, «Таштрансмаш», «Узбексельмаш» ва бошқа йирик машинасозлик заводлари ишида жиддий камчиликлар бор. Трактор-йиғув заводи «Ташсельмаш» заводига ўзи юрар шассилар етказиб бериш графигини муттасил бузиб келмоқда. Бу эса ўз навбатида пахта териш машиналарини кўплаб ишлаб чиқаришга тўсқинлик қилмоқда. «Таштрансмаш» ва «Узбексельмаш» заводлари ишлаб чиқараётган маҳсулот сифатига жойларда жиддий эътирозлар билдирилмоқда. Лекин Октябрь ва Киров район партия комитетлари кўпдан бери давом этиб келаётган ана шу камчиликларни тугатиш юзасидан жиддий тадбирларни белгиламаётир. Тўғри, ҳар икки район партия комитети юқоридаги камчиликларни тугатиш масаласини бюро мажлисларида муҳокама қилди, яхши тадбирлар белгилади, Лекин белгиланган тадбирларни амалга ошириш учун қатъият билан курашилмаганлиги сабабли корхоналардаги аҳвол ҳамон эскича қолиб келмоқда.

Ҳар бир завод, ҳар бир фабрика бўйича белгиланган давлат планлари доимо бажарилиб турсагина етти йиллик топшириқлари муваффақият билан бажарилади. Шу сабабли маҳаллий партия ташкилотлари ҳар бир корхонадаги ишдан доимо кўз-қулоқ бўлиб туришлари зарур.

Саноатга раҳбарликни яхшилаш учун у ёки бу район ва шаҳар саноатининг ишига ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш кўрсаткичлари бўйича баҳо беришдек зарарли практикадан воз кечиш лозим. Кўп ҳолларда шундай бўладики, район ёки шаҳар саноати ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича давлат планини бажаради. Лекин ишга партиявий кўз билан қаралса, шу район ёки шаҳар саноати ичида бир қанча корхона планни бажармаган бўлади. Ана шу камчиликни тугатмоқ учун партия комитетлари ҳар бир корхона ишини синчиклаб ўрганишлари, ишдаги ютуқ ва камчиликларни ҳар тарафлама чуқур таҳлил қилишлари лозим.

Партия комитетлари бошланғич партия ташкилотларининг роли ва таъсирчанлигини ошириш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилишлари лозим. Шунга эришмоқ керакки, бошланғич партия ташкилотлари корхонадаги ишлаб чиқаришнинг аҳволи учун чуқур масъулият ҳис қилсинлар, ишлаб чиқаришга актив аралашсинлар, бунинг учун эса маъмуриятнинг хўжалик фаолияти устидан контроль қилиш бўйича партия Устави бериб қўйган катта ҳуқуқлардан ишнинг кўзини билиб фойдалансинлар.

Социалистик саноатимизнинг резервлари битмас-туганмасдир. Ана шу резервлардан тўла ва унумли фойдаланиш ва мамлакат халқ хўжалиги учун зарур бўлган маҳсулотларни мўл-кўл ишлаб чиқаришни таъминлаш учун саноатга партия раҳбарлигини яхшилайлик. Давлат ва халқ манфаатлари, коммунистик жамият қурилиши манфаатлари биздан шуни талаб этмоқда!

Куба Республикаси бош министри Фидель Кастронинг баёноти

ГАВАНА, 29 октябрь. (ТАСС). Пренса Латина агентлиги хабар беради:

Куба бош министри Фидель Кастро эълон қилиш учун қуйидаги баёнотни берган:

Қўшма Штатлар президенти Жон Кеннедининг Совет Иттифоқи бош министри Никита Хрушчевга юборган мактубида айтиб ўтилган таклиф муносабати билан, яъни Қўшма Штатлар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти воситаси билан тегишли тарзда келишиб олинганидан кейин блокадани тўхтатишга ҳамда Кубага бостириб кирмаслик ҳақида гарантия беришга розилик билдирган бўлур эди деган таклиф муносабати билан ҳамда бош министр Н. С. Хрушчев эълон қилган қарор, яъни Куба территориясидан стратегик мудофаа қуролларининг установкаларини олиб чиқиб кетиш ҳақидаги қарор муносабати билан Куба революцион ҳукумати айтадики, президент Кеннеди ваъда қилган денгиз блокадасини тўхтатишдан ташқари бошқа тадбирлар билан бир қаторда қуйидаги тадбирлар кўрилмаса, Кубага қарши агрессиядан президент Кеннеди айтиб ўтган гарантиялар бўлмайди:

Биринчидан — Қўшма Штатлар бутун дунёда бизнинг мамлакатимизга қарши амалга ошираётган иқтисодий блокаданинг ҳамда барча иқтисодий ва савдо тазйиқи тадбирларининг тўхтатилиши керак.

Иккинчидан — ҳар қандай қўпорувчилик фаолияти, ҳаво ва денгиз орқали қурол-яроғ ва портловчи моддаларнинг юборилиши ва тушириб олиниши, ёлланма аскарларнинг бостириб киришини ташкил қилиш, жосуслар ва саботажчиларнинг суқилиб кириши, яъни Қўшма Штатлар ва баъзи шерик мамлакатлар территориясидан туриб амалга оширилаётган ҳамма ҳаракатлар тўхтатилиши керак.

Учинчидан — Қўшма Штатларда ва Пуэрто-Рикода жойлашган базалардан қароқчилик ҳужумлари тўхтатилиши лозим.

Тўртинчидан — Шимолий Америка ҳарбий самолётлари ва кемаларининг ҳаво чегараларимизга ва территориал сувларимизга ҳар қандай бостириб кириши тўхтатилиши зарур.

Бешинчидан — Гуантанамодаги ҳарбий-денгиз базасининг эвакуация қилиниши ҳамда Қўшма Штатлар оккупация қилиб олган Куба территориясининг қайтариб берилиши керак.

Ватан ёки ўлим!

Биз ғалаба қозонамиз!

ФИДЕЛЬ КАСТРО РУС,

Куба Революцион ҳукуматининг бош министри.

Гавана, 28 октябрь.

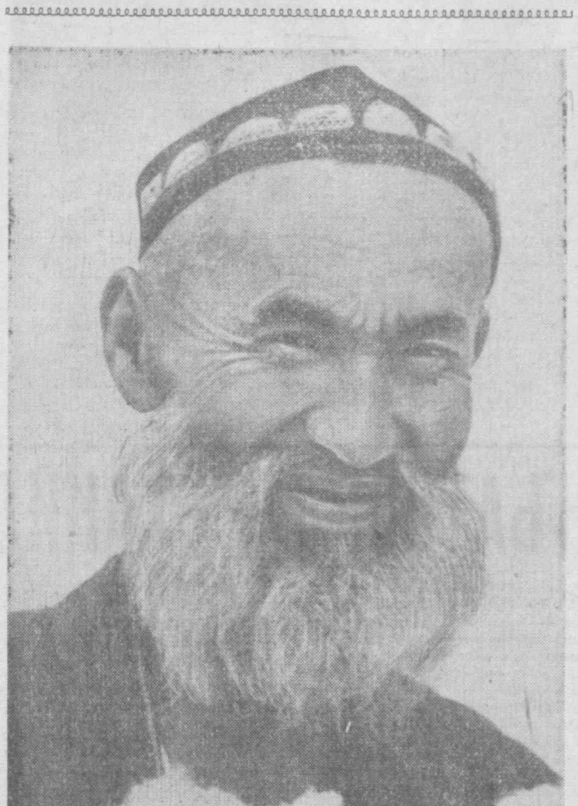

Сиз кўриб турган мана бу нуроний чол Чиноз районидаги «Москва» колхозининг энг кекса аъзоси Мирҳусан Мирфайзиевдир. Мирҳусан ота 75 баҳорни кўрган. Лекин унинг ғайрат-шижоати ҳали ҳам ёшлардан қолишмайди. Отахон ҳозир колхоз даласида кунига 45—50 килограмм «оқ олтин» термоқда.

Х. Ҳамидов ва В. Тен фотоси.

БИР ЯРИМ МИЛЛИОН ТОННА ПАХТА ҚОП-ҚАНОРСИЗ ТАШИЛДИ

ЎЗБЕКИСТОН МЕХАНИЗАТОРЛАРИНИНГ МУҲИМ МАЖБУРИЯТИ ШАРАФ БИЛАН БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон пахтакорлари етти йилликнинг тўртинчи йили учун қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш йўлида дастлабки ютуққа эришилди: Бир ярим миллион тонна «оқ олтин» қоп-қанорсиз ташилди.

Октябрь олди социалистик мусобақасининг қизғин кунларида қўлга киритилган бу ажойиб муваффақият республика механизаторларининг зўр меҳнат ғайратидан далолат беради. Иғим-терим бошланган пайтда улар колхоз ва совхозларнинг далаларидан бутун ҳосилнинг қарийб ярмисини тайёрлаш пунктларига ана шу тежамли усулда ташишга ваъда берган эдилар, ҳақиқатда эса терилаётган пахтанинг учдан икки қисмидан кўпроғини қоп-қанорсиз ташимоқдалар.

Пахтани қоп-қанорсиз ташишдек тежамли методни кенг қўлланиш туфайли минглаб колхозчилар ва совхоз ишчилари ҳосил учун курашда бевосита қатнашиш учун бўшатиб берилди, жуда кўп маблағ тежаб қолинди. Пахтакорлар 3 миллион 350 минг тонна «оқ олтин» бериш, шу жумладан 550 минг тонна пахтани машинада териш ҳақидаги асосий мажбуриятини бажариш учун «Кўпроқ арзон пахта берайлик!» деган жанговар шиор остида ишламоқдалар.

(ЎзТАГ).

«Узглавместпром»га қарашли конструкторлик-технологик бюросида янги кийим кечакларнинг намуналари ишлаб чиқилади, сўнг фабрикаларда оммавий суратда тикишга тавсия этилади. Бундай янги нусхаларни ўзлаштиришда бюро тикувчиси Умринисса Сулаймонованинг ҳам ҳиссаси катта. Чунки, бошқа тикувчилар ҳам янги кийим андозасини ундан олишади. Суратда: ўртоқ У. Сулаймонова.

А. Абалян фотоси.

ОРЗУ ЙЎЛИДА

Мис саралаш фабрикаси биринчи навбатининг тўла ишга туширилиши биз кончилар олдига катта ва масъулиятли вазифалар қўйди. Чунки фабриканинг иш суръати кўп жиҳатдан конимиз коллективи белгиланган топшириқларни қай даражада бажараётганлигига боғлиқ. Сабаби, фабрикага руда етказиб берамиз.

Коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашаётган кончиларимиз шундай масъулиятни ҳис қилган ҳолда суръатни тобора жадаллаштирмоқдалар. Тоғ массаси ва руда қазиб чиқариш планларини ойма-ой ошириб бажармоқдамиз.

Конда энг янги замонавий техника қўлланилаётганлиги, коллективимиз орасида Улуғ Октябрь байрами шарафига социалистик мусобақа тобора авж олаётганлиги муваффақиятларимизга гаров бўлмоқда. «П-20» маркали пармалаш станоклари кенг қўлланилмоқда. Бу станоклар иш унумини 6—8 баравар кўпайтириш имконини бераётир

Кўплаб ишчиларимиз улуғ айёмни меҳнат зафарлари билан кутиб олаётирлар.

Конимиз коллективи муқаддас номга сазовор бўлиш иштиёқида бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқда.

Б. ҲОШИМОВ,
В. И. Ленин номли Олтинтопган кон металлургия комбинатига қарашли Қалмоққир мис конининг инженери.

ДЎСТЛАР ЯНА УЧРАШМОҚДАЛАР

24 октябрда Ереван Давлат университетининг катта залида тантанали суратда очилган ўзбек адабиёти ва санъати ҳафталиги ўзбек ва арман халқлари маданиятининг байрамига айланиб кетди.

Ўзбекистоннинг таниқли ёзувчи ва шоирлари президиумга чиққанларида зални лиқ тўлдирган кишилар уларни гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар. Арман адабиёти ва санъатининг Ўзбекистондаги декадаси вақтида ўзбек ҳамкасблари билан дўстлашиб қолган Арманистон адиблари ҳам президиумга чиқадилар.

Кечани қисқа кириш сўзи билан Арманистон ёзувчилари союзининг секретари Рачия Ованесян очади.

— Ўтган йили Ўзбекистонда бўлганимизда, — дейди у, — биз фақат «оқ олтин»и билангина эмас ,балки юксак социалистик маданияти, адабиёти ,санъати ва талантли кишилари билан ҳам машҳур бўлган, гуллаб-яшнаётган совет республикасини севиб қолдик.

Ўзбек адабиёти ва санъати ҳафталиги, деб таъкидлайди у, Арманистонда биринчи марта ўтказилаётир, лекин биз асарларимиз, халқларимизнинг маънавий маданияти орқали бир-биримиз билан илгаридан танишмиз.

Арман ўқувчиси бугун Ш. Рашидовнинг «Бўрондан кучли» романини, Ғафур Ғулом ва Уйғун, Зулфия ва Шуҳрат шеърларини, А. Қаҳҳорнинг «Синчалак», С. Бородиннинг «Дмитрий Донской», Ойбекнинг «Навоий» китобларини ва ўзбек ёзувчиларининг бошқа кўпгина асарларини ўз она тилида ўқиши мумкин.

Арман меҳнаткашлари, дейди нотиқ сўзининг охирида, Ўзбекистондан келган азиз меҳмонларни чин юракдан қувонч билан кутиб оладилар.

Йиғилганлар Ўзбекистон Ёзувчилари союзининг биринчи секретари Комил Яшинни қизғин кутиб олдилар.

— Арманистонга келганимизга бир неча кун бўлди,—дейди у,— биз республика меҳнаткашларининг қаҳрамонона ишларидан, уларнинг ажойиб меҳмондўстлигидан, учрашувларимизнинг жуда самимий ва қизғин ўтаётганлигидан хурсандмиз.

Комил Яшин ўз нутқида ўзбек адабиёти эришган ютуқлар ҳақида гапирди. Республикада фақат кейинги йилларнинг ўзида арман ёзувчиларининг асарларини ўз ичига олган 12 китоб оммавий тиражда нашр этилди. Бу икки қардош халқ ўртасида маданий алоқалар мустаҳкамланиб бораётганлигининг ёрқин далилидир.

Шундан кейин икки республика шоирлари ўз шеърларини ва дўстларининг асарларидан ўз она тилларига қилган таржималарини ўқиб берадилар. Совет кишиларининг эзгу орзу-умидларини куйловчи поэзия тили, юрак тили ҳаммага яқин ва тушинарли. Шунинг учун ҳам залдагилар Ғафур Ғулом ва Уйғунни, поэзиядаги опа-сингиллар Зулфия ва Сильва Капутикянни, Ованес Шероз ва Султон Акбарийни, Шуҳрат ва Ашот Грашини, Ваган Каренц ва Асқад Мухторни ҳаяжон билан олқишладилар...

Сўнгра Ўзбекистон санъат усталарининг вакиллари — СССР халқ артистлари Ҳалима Носирова, Тамарахоним, Саодат Қобилова ўз санъатларини намойиш қиладилар. Ашулачилардан Баҳром Мавлонов ва Сосан Бенияминов, ёш раққосалар Равшан Шарипова ва Турсуной Умарова, доирачи Қаҳрамон Дадаевларни ҳам тингловчилар илиқ қарши олдилар.

* * *

25 октябрда ўзбек ёзувчилари, артистлари ва созандалари икки группага бўлиниб, уларни кенг қучоқ очиб кутиб олган Арарат водисига бордилар.

* * *

ЕРЕВАН, (АрмТАГ — ЎзТАГ махсус мухбирлари). Ўзбекистон адабиёти ва санъати ҳафталигининг қатнашчилари бўлган атоқли ўзбек ёзувчилари, шоирлари, драматурглари, артистлари ва созандалари уч кундан бери Арманистонда меҳмон бўлиб турибдилар. Республика меҳнаткашлари икки қардош халқ маданиятларининг ана шу ёрқин байрамига зўр қизиқиш билан қарамоқдалар.

25 октябрь кундузи азиз меҳмонларни Арарат водиси кутиб олди. Меҳмонларнинг Двин қишлоғидаги колхоз аъзолари билан учрашуви самимий ва дўстона вазиятда ўтди. Узоқ Ўзбекистондан келган дўстлар уларни миллий шеъриятнинг энг яхши асарлари билан, ўз халқларининг ажойиб санъати билан таништирдилар...

Кечқурун эса, улар С. М. Киров номли синтетик каучук заводининг муҳташам Маданият саройига қараб йўл олдилар. Кечани Арманистон ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Эдуард Топчян очди.

— Ўзбекистон ёзувчилари ва шоирлари, деди у, Совет Иттифоқи халқларининг бой адабиётига муҳим ҳисса қўшдилар ва қўшмоқдалар.

Филология фанлари кандидати Раҳим Муқимов ўзининг жавоб нутқида бундай деди:

— Биз борган ҳамма жойда бизларни илиқ табассум билан кутиб олдилар. Биз Ованес Туманян ва Аветик Исаакян, Ширванзода ва Чаренц, Наири Зарян, Гарегин Севунц, Сильва Капутикян ва бошқа кўпгина авторларнинг ўзбек тилига таржима қилинган китобларини ўзимиз билан олиб келдик. Уларнинг асарлари республикамизда кенг китобхонлар оммасига маълумдир.

Тўпланганлар томонидан қизғин кутиб олинган Ғафур Ғулом биринчи бўлиб ўз шеърларини ўқиб берди. У, Киров шаҳрининг аҳолисига фарғона водисининг пахтакорларидан, Ўзбекистон тўқимачиларидан, нефтчиларидан, машинасозларидан, барча меҳнаткашларидан салом топширади.

«Арманистон, менинг қалб сўзимни қабул эт» Асқад Мухторнинг шу ерда кўрган ва ҳис этган воқеаларнинг таассуроти остида Ереванда ёзилган шеъри ана шундай сўзлар билан тугалланади:

— Мен шу билан Арманистонга уч марта келдим, — дейди шоир Шуҳрат, — мен уни аллақачоноқ севиб қолганман. Бу ерга келганлигимнинг натижаси ана шу гўзал ўлка ҳақидаги шеърлар китобим бўлди.

Шоир шу тўпламга кирган ўзининг икки шеърини ўқиб беради.

«Диложонда, Ўрмон ичида, азим дарахтлар соясида ўтказилган кеча, — деди Андрей Иванов, — менга «Дарахтларнинг шувуллаши» деган шеъримни эслатди. Рухсат этсангиз, мен шу шеърни сизларга ўқиб бераман.

Зал шоирни қизғин кутиб олади.

Шундан кейин арман шоирлари Ованес Широз, Вагаршак Норенц, Аршулуйс Сароян, Мкртич Корюн сўзга чиқдилар.

Мароқли кеча учун Ўзбекистондан келган меҳмонларга кировликлар номидан Асканаз Нагапетян қизғин ташаккур айтди.

Катта концерт қўйиб берган Ўзбекистон артистлари ва созандалари ўз маҳоратларини, нафис талантларини яна бир марта намойиш қилдилар.

Комсомол аъзоси ўртоқ А. Абдуллаев «Ташсельмаш» заводи 15-цехининг илғор слесарь йиғувчиларидан биридир. У байрамолди меҳнат вахтасида ишлаб, кунлик топшириқларини 115 процентдан бажармоқда. Суратда: ўртоқ А. Абдуллаев иш устида.

М. Комлев фотоси.

Коммунистчасига яшаймиз

Тошкентдаги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводининг ишчилари ўртасида коммунистчасига ишлаб, коммунистчасига яшаш учун курашувчилар ҳаракати тобора авж олмоқда. Бу ҳаракатга қўшилган кўплаб ишчилар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 45 йиллигини муносиб нишонлаш мақсадида яхши натижаларни қўлга киритмоқдалар. Уларнинг кўпчилиги етти йилликнинг тўртинчи йили учун белгиланган нормани ҳозирдаёқ бажариб қўйди.

Яқинда завод касаба союз комитети мажлисида мусобақа ғолибларидан 10 бригада ва бир участкага коммунистик меҳнат коллективи, 19 ишчига коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак ном берилди.

Ҳозир бу илғорлар келгуси йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараётирлар.

Ж. МАҲМУДОВ.

ШОФЕРЛАР МАШЪАЛИ

Шаҳримизни кесиб ўтган катта Ўзбекистон тракти бўйлаб юрсангиз, пештоқига «Янгиер-Тошкент» деб ёзиб қўйилган яп-янги «35-89 ТШБ» номерли машинага кўзингиз тушади. Дизель-автобуснинг олдинги эшиги ёнига эса қуйидаги сўзлар ҳам ёзилган: «Экипаж коммунистик меҳнат коллективи номи учун курашаяпти».

Бу шаҳримиздаги 76-автобазага қарашли машина бўлиб, уни Петр Иванович Беседа бошқаради.

Ёшликдан машинага ҳавас қўйган Петр Иванович 1956 йили қўриқ ерларни ўзлаштирувчилар билан бу ерга келган. Шундан буён у «Тошкент-Янгиер» маршрутида ишлаб, йўловчилар олқишига сазовор бўлиб келмоқда. Ўз касбининг устаси бўлган Петр Иванович 22 йиллик иш фаолиятида бирон марта ҳам авария қилмади.

Шоферлараро социалистик мусобақада ғолиб чиққан Петр Иванович Ўзбекистон ССР автомобиль ва тош йўллар министрлигининг учта Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Р. ҚЎЧАРОВ,
Янгиер шаҳри.

Кекса ишчи Г. Е. Шварцни Тошкент электромеханика заводида ҳамма ҳурмат қилади. Герберг Егорович 20 йилдан бери шу корхонада ишлайди, ҳозир слесарлар бригадасига бошчилик қилмоқда. У ўзининг кўп йиллик бой тажрибасини ёшларга қунт билан ўргатаётир. Суратда: ўртоқ Г. Е. Шварц ёш электрослесарь Омон Сайташевга монтаж қилиш усуллари ҳақида консультация бермоқда.

В. Салов фотоси.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ

ТАНҚИДИЙ НАЗАР ТАШЛАГАНДА...

Каноп фабрикаси пойтахт корхоналари орасида ишлаб чиқараётган маҳсулоти билан салмоқли ўринни эгаллайди. Корхонада партиявий-ташкилий ва оммавий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилганлиги туфайли тўққиз ойлик ялпи маҳсулот тайёрлаш плани 106,3 процент, товар ишлаб чиқариш плани эса 100,6 процент қилиб бажарилди. Бу ерда 15 та коммунистик меҳнат бригадаси ишлаб турибди, 30 бригадада шу юксак номни олиш учун социалистик мусобақа асосида баракали меҳнат қилинмоқда. 15 киши ўзининг ҳалол меҳнати туфайли коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак ном олган.

Фабрикада 86 кишидан иборат рационализатор ва ихтирочилар группаси ижодий иш олиб бормоқда. Бу коллективнинг 9 ой мобайнида киритган 92 та таклифи ишлаб чиқаришга жорий қилиниши туфайли 78 минг сўм тежаб қолинди.

Шуни айтиш керакки, корхона маъмуриятининг фаолиятини контроль қилиб бориш мақсадида ташкил этилган комиссия фабрикада янги техникани ишлаб чиқаришга жорий қилиш ва маҳсулот сифатини текширишда кўзга кўринарли ишлар қилди. Бу ерда сиёсий-тарбиявий ишлар ҳам анча яхши йўлга қўйилган. Ташкил этилган сиёсий ўқиш тўгаракларида машғулотлар мунтазам ўтказилиб турибди.

— Ана шундай ютуқлар билан бир қаторда, — дейди ҳисобот-сайлов йиғилишида партком секретари ўртоқ А. Н. Ткачева, — айрим нуқсонлар ҳам бор. Жумладан, тузилган тўртта цех бошланғич партия ташкилоти ҳамда ўнта партия группасида коммунистларнинг йиғилиши план бўйича ўтказилмаяпти. Социалистик мусобақа натижалари ишчилар орасида кенг муҳокама қилинмайди. Масалан механика цехида меҳнат интизоми бўш. Денисов, Кучинский каби коммунистлар ичкиликбозлик қиладилар. Ишга кечикиб келадилар. Прогулчилар ва меҳнат нормаларини бажармаётган кишиларга ўз вақтида чора кўрилмайди.

Музокараларда сўзга чиққан Н. Н. Черепенников, П. Г. Попов, Р. Д. Ткаченко ўртоқлар ускуналарнинг эскириб қолганлиги, кўп ишлар қўлда бажарилаётганлиги, капитал қурилиш кечикиб, етарли иш шароити яратилмаётганлиги ҳақида гапирдилар.

Шаҳардаги аксарият корхоналарда жамоатчилик асосида ишлайдиган конструкторлик бюролари ташкил этилган. Улар янги техникани ишлаб чиқаришга жорий қилиш устида тинмай ижодий ишлайдилар. Аммо каноп фабрикасида бундай бюро номигагина тузилган, холос. Партия ташкилоти прогрессив аҳамиятга эга бўлган жамоатчилик асосида ишлайдиган конструкторлик бюролари ишига бундай масъулиятсизлик билан қараб келаётганлигини йиғилишда сўзга чиққан кўп коммунистлар қаттиқ қоралpoints.

Фабрикада айрим қўлда бажариладиган ишларни механизациялаштириш ишига совуққонлик билан қаралмоқда. Каноп пояларини оғир пичоқлар ёрдамида ҳанузгача қўлда кесилади. Уларни махсус жойларга ташиш ҳам механизациялаштирилмаган. Бунинг устига ремонт устахонаси қиш шароитида ишлашга мослаштирилмаган.

Фабрика партия ташкилоти катта ва мустаҳкам кучга эгадир. Бу коллективнинг коммунистлари коммунистчасига ишлаб, бошқаларни ўз кетидан эргаштира оладиган кишилардир. Ишонч билан айтиш мумкинки, фабрика партия ташкилоти мавжуд ички резервларни тўла ишга солиб, ишчилар орасида тарбиявий ишларни янада жонлантириб юборса, корхона коллективи янги-янги ажойиб ютуқларни қўлга киритиши муқаррар.

Ш. ҚОСИМОВ.

ТАНҚИД ВА ТАҚРИЗ

САНЪАТКОРЛАР ҲАҚИДА КИТОБ

Ўзбекистон ССР Давлат бадиий адабиёт нашриёти бу йил китобхонларга ўзбек театр санъатига доир бир қанча китоблар тақдим қилди. Улар орасида санъатшунослик фанлари кандидати, Тошкент театр-бадиий институтининг доценти Я. С. Фельдманнинг яқинда босмадан чиққан «Халқ характери ва саҳна образлари» китоби ҳам бор.

Дастлаб шуни таъкидлаш керакки, бу китоб ўзбек драма театри ҳақида ёзилган биринчи йирик илмий асардир. Унда ўзбек ва рус театрлари ўртасидаги маданий алоқалар масаласи кўтарилган. Маълумки ўзбек ва рус театрларида (бошқа қардош республикалардаги сингари) бир-бирига яқинлаштирадиган хилма-хил воситалар мавжуддир. Улар орасида хусусан, ўзбек саҳнасида рус совет пьесаларини саҳналаштириш воситаси—ўзбек театри ташкил қилинган даврдан буён изчиллик билан давом этиб келаётир. Китоб автори ўз олдига қўйган вазифани асосан ана шу восита орқали ҳал қилади.

Китобхон бу асарда ўзбек театрлари, айниқса Ҳамза номли академик драма театрида М. Горький, К. Тренев, Н. Погодин, Б. Лавренев, К. Симонов ва бошқа рус совет драматургларининг асарлари қандай саҳналаштирилганлиги; рус совет драматургиясининг томошабинларни коммунистик руҳда тарбиялашда тутган ўрни; унинг ўзбек совет драматургияси ва театр санъатининг ривожланишида, ўзбек драматурглари, режиссёр ва артистларининг социалистик реализм асосларини ўзлаштиришларида, театр коллективларининг ғоявий ва бадиий жиҳатдан камолатга етишларида қанчалик роль ўйнаганлиги билан батафсил танишади.

Ўзбек театрларида рус совет авторларининг жуда кўп пьесалари қўйилган. Масалан Ҳамза номли академик драма театри ташкил топган даврдан буён унинг саҳнасида икки юздан ортиқ асар қўйилган. Шунинг қарийб учдан бир қисмини рус совет драматургларининг асарлари ташкил қилади. Шубҳасиз, уларнинг ҳаммасини батафсил кўриб чиқиш ниҳоятда қийин ва бунинг зарурияти ҳам йўқ. Шунинг учун ҳам китобда, гарчи уларнинг ҳаммаси тилга олинса ҳам, лекин энг муҳимлари, яъни ўзбек театрининг ижодий юксалиш йўлида муҳим давр очган Д. Фурмановнинг «Исён», К. Треневнинг «Любовь Яровая», М. Горькийнинг «Егор Буличов ва бошқалар», «Мешчанлар», Н. Погодиннинг «Милтиқли киши», «Кремль соати» ва шулар каби қатор асарлари атрофлича таҳлил қилинган.

Автор рус совет драматургларининг асарларини таҳлил қилар экан, у уларни ўзбек театрининг умумий ижодий фаолиятидан, ундаги миллий традициялардан ажралган ҳолда эмас, аксинча, улар билан чамбарчас боғланган ҳолда кўриб чиққан.

Я. Фельдман ўзбек театрида яратилган спектакллар ва образлар ҳақида фикр юритиб, кўп ҳолларда уларни Москва театрларининг спектакллари, атоқли рус совет артистлари яратган образлар билан таққослаб кўради. Масалан С. Эшонтўраева ва З. Садриева яратган Любовь Яровая ва Васса Железнова образларини таҳлил қилиб, ўзбек артистлари ўз қаҳрамонларини, шу ролларни ижро этган Москва Малий театрининг машҳур артисти В. Пашеннаядек тўғри талқин қилганликларини таъкидлаб ўтади. Бу ҳол ўзбек театрининг рус совет драматургиясини саҳналаштиришда қайси йўлдан бораётганлигини равшан кўрсатади.

Китобда фақат муваффақиятли чиққан спектакллар эмас, балки ўзбек саҳнасида нотўғри талқин қилинган рус совет драматургларининг асарлари ва бу йўлда қўйилган хатоликларнинг келиб чиқиш сабаблари объектив равишда очиб берилган.

Китоб автори танлаган асарларни таҳлил қилиш билан кифояланмай, спектаклларни кўриб чиқиш жараёнида рўёбга чиққан театр санъатига доир айрим ижодий проблемаларни кўтаришга ҳам интилган. Масалан, ўзбек саҳнасида совет кишиси характерининг вужудга келиши, театр санъатида миллий ва интернационал хусусиятларнинг диалектик бирлиги каби проблемалар шу жумладандир.

Автор кўтарган проблемаларни ҳал қилишда рус ва ўзбек драматургларининг асарлари билан бир қаторда ўзбек театрида саҳналаштирилган қардош совет авторларининг (А. Корнейчук, Г. Мухторов, Н. Дьяконов ва бошқалар) пьесаларини ҳам атрофлича кўриб чиққан. Бундан ташқари китобда республикамиздаги рус драма театрларида ўзбек драматурглари асарларининг қўйилиши, улар орқали рус режиссёрлари ва артистлари ўзбек халқининг характери, урф-одати ва бошқа миллий хусусиятларини ўзлаштириб олганликлари ҳақида кенг фикр юритилади.

Китобда рус совет драматургиясининг фақат ижодий аҳамиятигина эмас, балки унинг ўзбек ва рус халқлари ўртасидаги дўстликни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш йўлида ўйнаган роли ҳам қатор мисолларда кўрсатилган.

Китоб фактларга бой, ўз олдига қўйган вазифани бажара олган. Лекин у айрим камчиликлардан ҳам холи эмас. Масалан бизнинг назаримизда китобнинг («Халқ характери ва саҳна образлари») номи унинг мазмунида ўз ифодасини тўла топа олмаган. Китобда рус совет драматургияси ўзбек театри саҳнасида деган темага кенг ўрин берилган. Китоб ана шунга яқин ном билан аталса унинг мазмунига мувофиқроқ бўлар эди.

Китобда Олим Хўжаев Б. Лавреневнинг «Денгизчилар шарафига» драмасида ҳарбий инженер Клобуков образини юксак маҳорат билан яратганлиги ҳақида тўғри фикр айтилган. Лекин О. Хўжаевнинг бу образ устида ишлаб орттирган тажрибаси унинг ижросидаги Навоий ва Ҳамза образларининг яратилишига ўз таъсирини кўрсатган деган (139-бет) фикрга қўшилиб бўлмайди. Чунки Навоий ва Ҳамза образларининг муваффақиятли чиқишига фақат Клобуков образи эмас, балки О. Хўжаевнинг узоқ йиллар давомида театрда самарали ишлаб орттирган ижодий изланишлари, катта маҳорати ва тажрибаси асос бўлган. Бундай бир ёқлама баҳони китобнинг бошқа бетларида ҳам учратамиз.

Китобда айрим спектакллардан олинган хилма-хил фотосуратлар берилган. Бироқ суратлар ниҳоятда хира ва сифати пастдир.

Бу нуқсонлардан қатъий назар, автор ўз олдига қўйган вазифани муваффақиятли бажариб, ўзбек театршунослик фанини яна бир асар билан бойитган. Шу билан бирга юқоридаги камчиликлар тугатилиши ва бу китоб ўзбек тилида нашр қилиниши керак. Шундай қилинса биз аминмизки, бу илмий асар театр ходимлари билан биргаликда кенг китобхонларимизга ҳам манзур бўлади.

Ф. ЖЎРАЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

„Сонда ҳам, сифатда ҳам йўқ"

Газетамизнинг 4 июль сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган танқидий мақолада Сергелидаги темир-бетон шпаллар ва конструкциялари заводи ишида юз бераётган жиддий камчиликлар ҳақида ёзилган эди.

Редакция мақолага «Главстройпром»нинг қурилиш материаллари Ўрта Осиё территориал тресги бошлиғи Ш. Нажимов, партия ташкилотининг секретари В. Хўжайнов, касаба союзи маҳаллий комитетининг раиси В. Рубинский ўртоқлар имзоси билан жавоб олди. Унда айтилишича, трестда завод бошлиғи ўртоқ Лисициннинг доклади эшитилган ва мақолада келтирилган камчиликларни бартараф қилиш мақсадида корхонага темир-бетон буюмларнинг янги турларини ишлаб чиқаришни ўзлаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, янги техникани жорий қилиш, технологик ускуналарнинг ремонтини ташкил этиш, материал-техник таъминоти ҳамда ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва планлаштириш ишларини яхшилашда трестнинг ёрдамини кучайтириш юзасидан бир қатор амалий тадбирлар белгиланган. Чунончи, 1962 йилда заводнинг тош майдалаш ва сортларга ажратиш узелини реконструкция қилиш ҳамда ёрдамчи цехлар ва турар-жой биноларини қуриш учун 411 минг сўм маблағ ажратилган. 1963 йилда заводни янада кенгайтириб, темир-бетон шпаллар ишлаб чиқаришни йилига 600 минг донага етказиш планлаштирилган.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

Чора кўрилди

3-мебель фабрикасининг 2-цехида ишчиларга маиший хизмат кўрсатиш иши ёмон аҳволда экани, иш ҳақи тўлашда қонунсизликларга йўл қўйилаётгани тўғрисида бир группа ишчиларнинг хати текшириш ва чора кўриш учун Ўзбекистон Халқ хўжалиги кенгаши енгил саноат бошқармасига юборилган эди. Хатга қуйидаги жавоб олинди.

«Хатда келтирилган фактлар текширишда тўла тасдиқланди. Бундай ҳолларга сабабчи бўлган фабриканинг меҳнат ва иш ҳақи бўлими бошлиғи Кочеткова ишлаб чиқариш нормалари ҳамда иш баҳоларини нотўғри қўллангани учун вазифасидан бўшатилиб, 2-цехга табелчилик вазифасига кўчирилган эди. Лекин Кочеткова бу вазифада ишлашни хоҳламагани учун фабрикадан бутунлай бўшатиб юборилди.

2-цехнинг бошлиғи Тўрахўжаев ҳам вазифасидан озод қилинди.

2-цех территориясида ишчиларнинг овқатланиши ва дам олиши учун очилган чойхонанинг иши яхшиланди ва озиқ-овқат моллари билан савдо қиладиган дўкон очилди.

Бошқарма бошлиғи вазифасини бажарувчи

К. МАҲСУДОВ».

АХЛОҚСИЗЛИГИ УЧУН

Тошкент чет тиллар институти партия ташкилотининг секретари Б. Жўлдасовнинг ахлоқсизлиги ва маиший бузуқлиги тўғрисида редакциямизга келган бир хабар текшириш ва чора кўриш учун Ленин район партия комитетига юборилган эди.

Район партия комитетининг секретари ўртоқ Умаровнинг редакцияга маълум қилишича, хабарда келтирилган фактлар текширишда тўла тасдиқланган. Бу масала район партия комитети бюросининг мажлисида кўрилиб, Б. Жўлдасов маиший бузуқлиги учун вазифасидан олиб ташланган ва КПСС аъзолигидан ўчирилган.

ИЛҒОРЛАРДАН ЎРНАК ОЛИБ, ПАХТА ТАЙЁРЛАШ СУРЪАТИНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРАЙЛИК!

XXI съезд қарорларини амалга оширамиз

ҲОСИЛДОРЛИК 42 ЦЕНТНЕРГА ЕТАДИ

Бу йил колхозчиларимиз учун жиддий синов йили бўлди. Апрель ойининг ўрталарининг охирида бўлган совуқ туфайли 142 гектар ерга қайта чигит экилди. Шунингдек анча майдонга ҳам қайта каноп экилди. Колхозчиларимиз бу қийинчиликни тезда бартараф қилиш чораларини кўрдилар ва яхши муваффақиятга эришдик.

Лекин шундан кейин яна бир табиий офат юз берди: май ойининг охирларига яқинлашганда дўл аралаш кучли ёмғир ёғди ва 160 гектар ердаги ғўза кўчатлари нобуд бўлди.

Бу табиий офат келтирган зарарнинг ўрнини қоплаш йўлида ҳам фидокорлик билан меҳнат қилдик. Барча техника ва ишчи кучлари сафарбар этилиб, кўчатларнинг ўрнини тўлдириш чоралари кўрилди. Июнь ойи бошланганда барча майдонда чигитни бир текис ундириб олишга эришдик. Дастлабки кунданоқ ғўза парваришини кучайтириб юбордик, айниқса, кеч экилган чигитдан униб чиққан кўчатларни парвариш қилишга алоҳида эътибор бердик. Шундай қилиб, ҳамма майдонда ғўза кўчатларини бир текис ва серҳосил бўлиб ривожланиши таъминланди. Колхозчиларимиз обҳаво шароити туфайли рўй берган қийинчиликларни бартараф қилиш йўлида зўр уюшқоқлик билан ва қатъият кўрсатиб меҳнат қилдилар. Натижада ҳосил мўл бўлди, йиғим-терим ишларига уюшқоқлик ва пухта тайёргарлик билан киришдик. Мана, эндиликда улуғ байрам арафасида ёруғ юз билан планни бажарганлигимиз тўғрисида рапорт бермоқдамиз. Давлатга 2598,5 тонна пахта етказиб берилди. Бошқача қилиб айтганда 715 гектар ернинг ҳар гектаридан 36,3 центнердан пахта йиғиб олинди.

Мавжуд 7 та пахтачилик бригадасидан бештасида, айниқса, ҳосил мўл бўлди: Эм Сан Бон, Н. Мингбоев, Н. Фахутдинов, Ли Чан Сер ва Пяк Чан Су ўртоқлар бошлиқ бригадаларда план 116 процентга етказиб бажарилди ва ҳар гектар ердан олинган ҳосил 44 центнерга етди.

Машина терими соҳасида ҳам ишимиз чакки бўлмади. Планни 113 процентга етказиб бажардик. К. Темиров, Пяк Петр сингари механик-ҳайдовчилар 80—90 тоннага етказиб пахта теришди. Ҳосилни қоп-қанорсиз ташиш топшириғи ҳам ортиғи билан адо этилди.

Партия XXII съезди ва КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини ҳаётга тадбиқ қилаётган колхозчиларимиз қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ҳам яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. 28 октябрга қадар пландаги 16350 тонна ўрнига 19005 тонна каноп пояси сотдик. Шунингдек давлатга ғалла (шоли бу ҳисобга кирмайди), картошка, қовун-тарвуз, мева, сабзавот, узум сотиш планлари ҳам ортиғи билан бажарилди.

Маккажўхорикорларимиз ҳам бу йил мўл ҳосил етиштирдилар. Ҳозиргача пландаги 5000 тонна ўрнига 5430 тонна силос бостирилди.

Колхозчиларимиз ўзларининг ватанпарварлик бурчларини бажарабориб, давлатга гўшт сотиш планини 105,2 процент, жун сотиш планини 129,1 процент, тухум сотиш планини 102,3 процент, пилла сотиш планини 111,9 процент адо этдилар. Биз Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ҳамда республика Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан ўз имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб қўшимча мажбуриятлар олдик. Жумладан 10 ноябрга қадар давлатга пландан ташқари 410 тонна пахта сотиш ва гектаридан олинадиган ҳосилни 42 центнерданга етказишга сўз бердик.

И. А. ЦОИ,
Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозининг раиси.
Г. ЮГАИ,
колхоз партия комитетининг секретари.

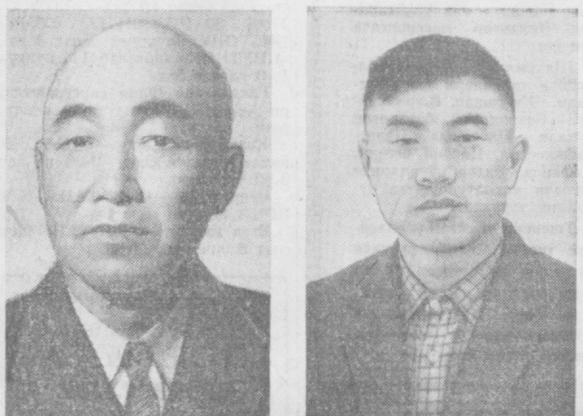

Суратларда: «Правда» колхозининг раиси И. Цой ва партия комитетининг секретари Г. Югай ўртоқлар.

ЧОРВА ҚИШЛОВИГА ПУХТА ҲОЗИРЛИК КЎРАЙЛИК

Суратларда: (чапдан) колхоз қорамолчилик фермасининг мудири Ислом Баҳромов, бўрдоқи молларни боқувчи Тўлаган Додабоев, молбоқар Шокир Зокиров, бузоқбоқар Сандазим Каримов ўртоқлар.

МОЛНИНГ РИЗҚИ ЕРДА

НУРОТАЛИКЛАР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ

— Шу кунларда молларнинг ризқи далада, — дейди чорвачилик фермасининг мудири ўртоқ Ислом Баҳромов, — ҳосили йиғиб олинган экинларнинг ўрни, бедапоя анғизлари молларга ҳам ўт, ҳам ем. Улар даладан хушлаган овқатини танлаб ейди.

Кечга томон даладан фермага қайтаётган подаларни томоша қилдик. Елини тирсиллаб кетган говмишлар, қорни мешдек қаппайган бўрдоқи моллар, думбаси осилган қўйлар ҳансираб зўрға юриб келар эди.

Молхонадаги молбоқарлар кечасилик учун охурларга хашак тўлдиришяпти. Аравакашлар электр-тегирмонда тортилган маккажўхори ёрмасини келтиришяпти, сут соғувчилар сигирларни соғишга тайёрланишяпти...

Бундан ўн йил илгари атиги 16 та жайдари-хашаки сигирлардан ташкил топган колхознинг қорамолчилик фермасида ҳозир 444 бош қорамол боқиляпти. Шундан 180 таси соғин сигир бўлиб, уларнинг 75 проценти «қора-ола» зотли говмишлардир. Қўйларнинг сони 3.204 бошга, отлар 62 бошга етди. Яқиндагина ташкил этилган чўчқачилик фермасида ҳозир 313 бош чўчқа, паррандачилик фермасида 2279 товуқ боқилмоқда.

1962 йил чорвачиликни ривожлантириш планлари қорамоллар бўйича 106 процент, қўйлар бўйича 114 процент, отлар бўйича 107 процент, чўчқалар бўйича 95 процент, паррандалар бўйича 114 процент бажарилди. Колхоз бўйича ҳар юз сигирдан ўрта ҳисобда 82 тадан бузоқ, ҳар юз совлиқ қўйдан 110 тадан қўзи олинди.

«Коммунизм» колхозида кейинги йилларда молларни урчитиш ҳисобига кўпайтириш, наслини яхшилаш ва семиз боқилиши натижасида чорва маҳсулотларини мўл-кўл етиштириш учун қулай имкониятлар туғилди. Давлатга чорва маҳсулотлари сотиш юзасидан белгиланган планлар муваффақиятли бажарилмоқда. Колхоз бу йил давлатга пландаги 60 тонна ўрнига 25 октябргача 60 тонна-ю 100 килограмм гўшт, 5400 килограмм ўрнига 5405 килограмм жун сотди.

Бироқ, колхозда ҳали давлатга сут сотиш йиллик плани тўла бажарилгани йўқ. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти йиллик сут сотиш планини 15 декабргача бажариш ва давлатга 1963 йил ҳисобига кўплаб гўшт етказиб бериш учун бирмунча тадбирлар белгилади.

Ҳозиргача колхозда пландаги 1199 тонна ўрнига 1200 тоннадан кўпроқ дағал хашак тайёрланди. 112 гектар беда майдонининг ҳар гектаридан 8,5 тоннадан қуруқ беда олинди. Ёзда кўклигидан едирилганидан ташқари 510 тонна беда ғарам қилиб қўйилди. Дон учун экилган 64 гектар маккажўхорининг ҳар гектаридан 40 центнердан дон, силос учун экилганидан 50 тонна ўрнига 62 тоннадан кўкпоя олиниб, пландаги 2200 тонна ўрнига 2500 тонна силос бостирилди. Бундан ташқари жўхори, шолипохол, палак ва бошқалардан 200 тонна хашак жамғарилди. 15 гектар хашаки лавлагининг ҳар гектаридан 38 тоннадан ҳосил олиш керак эди. Ҳозиргача 400 тонна лавлаги молларга едирилди. 600 тоннадан ортиқ ҳосил олинди.

Ем-хашак мўл жамғарилиши ва моллар яхши боқилиши натижасида давлатга семиз ва юқори сифатли маҳсулот сотилмоқда. Йил давомида давлатга гўшт учун сотилган молларнинг ҳаммаси ўрта ва ўртадан юқори семизликда бўлди. Молларни семиртириб, вазнини ошириш натижасида колхоз ҳозиргача 24 қорамол ва 300 дан ортиқ қўйни иқтисод қилди. Йил охиригача ҳаммаси бўлиб 59 қорамол, 83 бош чўчқа иқтисод қилинади.

Шу билан бирга колхоз 1963 йил ҳисобига гўшт ва бошқа чорва маҳсулотлари топшириш учун ҳозирдан пухта тайёргарлик кўрмоқда. Бунинг учун 30 та қорамол эркак таналар ажратиб боқувга қўйилди. 400 бош қўй яйловдан келтирилиб колхоз территориясида боқилмоқда. Бундан ташқари 80 та чўчқа бўрдоқига қўйилди.

Колхоз чорвадорлари 15 январгача давлатга яна 25 тонна гўшт сотиб, 1963 йил планини йил бошидаёқ 45 проценти миқдорида бажариш мажбуриятини олганлар. Шу мақсадда гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг вазни 250 килограммга, қўйни 50 килограммга, чўчқани 90 килограммга етказиш учун курашмоқдалар. Бунга эришиш учун эса колхоздаги ҳамма резервлардан фойдаланиш тадбирлари кўрилмоқда. Энг муҳим резервлардан бири ҳозирги вақтда молларни далада, экинларнинг ўрнида, бедапоя анғизида ёйиб боқишдан иборатдир. Бу тадбир молларнинг тез семиришини таъминлаш билан бирга, жамғарилган ем-хашакни кўплаб иқтисод қилишга имкон беради. Бўрдоқига қўйилган моллар давлатга топширишдан икки ой олдин алоҳида ажратилиб, емлаб боқилади. Сўнгра молбоқарга тортиб ўтказилади, ҳар 15 кунда ўлчаб турилади. Молбоқарларни моддий жиҳатдан рағбатлантириш учун уларга семиртириш ҳисобига қўшилган ҳарбир центнер гўшт учун асосий меҳнат кунидан ташқари 10 та меҳнат куни берилади. Шундай қилиб, гўштга топшириладиган молларни 15 ноябргача далада ёйиб боқиш билан бирга кечалари силос, беда, лавлаги ва бошқа озуқалар бериб борилади. Қўйлар эса то 15 декабргача далада ёйиб боқилади. Шу кунларда молбоқарлардан Тўлаган Дадабоев 40 та қорамолни, Рихсибой Сартишов бўрдоқига қўйилган қўйларни боқиб семиртиришда намунали ишламоқда.

Калинин районидаги «Коммунизм» колхозининг чорвадорлари чорвачиликни ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш, халқимизга мўлкўл ва семиз гўшт, ёғлиқ сут етказиб бериш учун барча имкониятлардан фойдаланишни ўз олдиларига асосий вазифа қилиб қўйганлар.

Колхоз чорвадорлари Нурота территориал ишлаб чиқариш бошқармаси чорвадорларининг ташаббусига қўшилиб, гўшт, сут етиштиришни кескин кўпайтиришга қаратилган тадбирларни амалга оширмоқдалар.

А. ШОРАҲМЕДОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Паррандачилик ривожланмоқда

ОҲАНГАРОН. Биринчи Оҳангарон совхозининг 1-бўлими чорвадорлари Октябрь байрамини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Бўлимда шу йилдан бошлаб паррандачилик ҳам яхши йўлга қўйилди. Парранданинг сони қўлда боқилган жўжалар ҳисобига бир йилда 21 мингга етди. Бўлимнинг уч ерида товуқхона қурилди.

Тошкент наслчилик совхозининг биринчи сут-товар фермаси сут соғувчиси комсомол аъзоси Бувайша Шерматованинг боқимида 23 бош сигир бор. Бувайша бу сигирлардан кўплаб сут соғиб олмоқда. Ҳозиргача у соққан сут 32 тоннага етиб қолди. Унинг дугоналари Рисқул Омонбоева, Умри Тўронқулова, Анор Усмонова ўртоқлар ҳам ғайрат қилмоқдалар.

Т. Хушназаров.
Б. Умаров.

ДУГОНАЛАР АҲДИ

Ф. Шарифхўжаева билан Қ. Бахтибоевалар Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти физика-математика факультетининг аълочи ва жамоатчи студентларидан ҳисобланадилар. Дугоналар ўқишдагина эмас, теримда ҳам чаққон эканлар.

Чиноз районининг «XXI партсъезд» колхоз далаларида пахта тераётган бу икки қиз ҳар куни бригада хирмонига 190—210 килограммдан «оқ олтин» тўкиб, факультет бўйича илғорликни қўлдан бермаётирлар.

Улар иккиси мавсумда 5 тоннадан пахта териш учун бир-бирини мусобақага чақиришган.

Дугоналар аҳдининг устидан чиқиб ҳар бири ҳозиргача 3 тоннага яқин «оқ олтин» териб қўйишди. Теримда иштирок этаётган студентлар орасида бундай илғорлар жуда кўп. Х. Муҳамедова, Э. Ҳолиқов, Д. Нодирова, В. Останкова сингари кўпмингкилограммчи студентлар ҳам улуғ октябрь байрамигача 3,5—4 тоннадан пахта териб беришмоқчи.

М. ҒИЁСОВ.

ҚОП-ҚАНОРСИЗ ТАШИШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг октябролди чақириқларидан руҳланган, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетий Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми ва Министрлар Советининг республикамиздаги барча меҳнаткашларга қарата чиқарган Мурожаатига жавобан меҳнат кўтаринкилиги билан ишлаётган Янгийўл территориал ишлабчиқариш бошқармасининг пахтакорлари ажойиб ғалабани қўлга киритдилар. Бошқарма пахтани қоп-қанорсиз ташиш йиллик планини ортиғи билан адо этди. Тайёрлов пунктларига 67,995 тонна ўрнига ҳозирга қадар 68,958 тонна оқ олтин қоп-қанорсиз етказилди.

Куйи Чирчиқ райони бу соҳада бошқа хўжаликларга намуна бўладиган натижани қўлга киритди. Районда пахтани қопқанорсиз ташиш плани 132 процент қилиб бажарилди.

Шунингдек, пахтани прогрессив усулда ташиш плани Чиноз районида ҳам орттириб адо этилди. Райондаги «Партия XXI съезди» колхози тайёрлов пунктига 3.940 тонна пахтани қопқанорсиз етказиб, йиллик планни 172 процент бажарди. «Коммунизм» колхози ҳам 1.785 тонна пахтани қоп-қанорсиз ташишга муваффақ бўлди.

З. ҚУРТНЕЗИРОВ.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

ҚИШЛОҚ КАСАБА СОЮЗЛАРИ РОЛИ ОШИРИЛСИН

Область партия комитети бюроси қишлоқ хўжалиги ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари тайёрлаш ходимлари ҳамда ишчилари касаба союзи область комитетининг ҳисоботини тинглади.

Область партия комитетининг бюроси шуни таъкидладики, область касаба союз комитети, касаба союз ташкилотлари давлат планлари ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш ҳамда давлатга сотиш бўйича олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига ишчилар хизматчилар, мутахассисларнинг куч-ғайратини сафарбар этиш ишини бирмунча яхшиладилар, область хўжаликлари ва корхоналарнинг фаолияти билан чуқурроқ шуғулланадиган бўлиб қолдилар, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш масалаларига эътиборни кучайтирдилар.

Шу билан бирга социалистик мусобақани ташкил этиш ва унга раҳбарлик қилишда формализмга йўл қўйилмоқда, барча ишчилар мусобақага жалб қилинмаган, айрим коллективларнинг иш натижалари мунтазам маълум қилиб борилмайди, рағбатлантиришнинг турли формаларидан тўла фойдаланилмаётир, илғорлар тажрибаси жуда суст оммалаштирилмоқда.

Бир қанча совхозларда доимий ишлаб чиқариш кенгашлари жуда ёмон ишламоқда, айрим хўжаликларда эса бундай кенгашлар шу вақтгача ташкил этилмаган. Касаба союз комитетлари меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги системасини тўғри қўлланилаётганлиги устидан назорат олиб бормаётир.

Касаба союз комитетлари меҳнаткашларга нормал иш шароити яратиб бериш масалаларида коллектив шартномадаги тадбирларнинг бажарилиши, техника хавфсизлиги қоидаларига қатъий амал қилиш масалаларида қатъийлик кўрсатмаётирлар. Ишчиларнинг маиший шароитини яхшилаш, тарбия ишларини олиб бориш, харомхўрлик ва меҳнат интизомини бузувчиларга қарши кураш билан етарли шуғулланмаётирлар.

Область партия комитети бюроси томонидан қабул қилинган қарорда ана шу камчиликларни бартараф этиш чоралари ва қишлоқ хўжалиги ҳамда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш касаба союз ташкилотларининг энг муҳим вазифаси — қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўртасида пахта, гўшт, сут, жун, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш бўйича планни бажариш, 1962 йилга мўлжалланган марраларга етиш учун социалистик мусобақани кенгайтириш йўллари белгилаб берилди.

Қанча ПАХТА тайёрланди

XXI съезд

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ

29 ОКТЯБРГАЧА

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Ишлаб чиқариш бошқармалари	Бир кунда	Мавсум бошидан бери	Машина терими: Бир кунда	Машина терими: Мавсум бошидан бери	Қоп-қанорсиз ташиш
Тошкент	0,71	95,78	—	84,66	130,13
Янгийўл	0,87	86,64	0,59	83,40	102,43
Чирчиқ	0,75	67,84	0,04	48,34	84,60
Янгиер	1,12	64,12	0,78	52,63	77,10
Сирдарё	0,73	51,11	0,63	45,69	69,41
РАЙОНЛАР					
Қуйи Чирчиқ	**0,71**	**109,18**	**—**	**140,76**	**114,84**
Оржоникидзе	0,66	91,67	—	84,66	126,93
Юқори Чирчиқ	0,69	90,13	—	72,05	92,80
Чиноз	0,96	88,38	1,64	56,56	114,67
Ўрта Чирчиқ	1,02	78,51	—	79,25	94,56
Янгийўл	0,93	76,80	0,21	65,47	95,73
Пискент	0,70	71,38	0,13	47,38	84,93
Бўка	0,58	65,99	—	38,57	93,52
Янгиер	1,04	64,72	1,54	82,81	81,56
Бекобод	1,20	63,44	0,18	34,48	74,15
Сирдарё	0,87	57,93	0,93	64,79	81,14
Оққўрғон	0,61	54,88	—	29,05	67,22
Комсомол	0,63	50,32	0,39	32,21	66,44
Гулистон	0,60	39,52	0,44	30,38	51,09
Область бўйича	**0,84**	**67,70**	**0,46**	**54,41**	**84,65**

ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФА

Озиқли от хоримас дейдилар. Гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтираман деган чорвадор ем-хашакни мўл-кўл жамғариб қўйиши керак. Ем-хашак қанчалик сероб бўлса, гўшт, сут шунчалик кўп етиштирилади. Чорвадорлар учун синов кунлари — қишлов яқинлашмоқда. Шундай экан зиммага олган мажбуриятимизни шараф билан бажариш учун пухта тайёргарлик кўриш бурчимиздир. Бу соҳада нуроталиклар бошлаган ташаббусга қўшилиб фермаларни, биноларни тартибга солишни тез кун ичида тугаллаш лозим.

Илғор чорвадорлар худди шундай қилмоқдалар ва гушт, сут етиштиришни кўпайтиришда яхши натижаларга эришмоқдалар. Юқори Чирчиқ район чорвадорларига балли! Улар давлатга гўшт сотиш планини шараф билан бажардилар. Эришилган ютуқларни амалий иш билан мустаҳкамлаймиз, чорва қишловига пухта тайёргарлик кўриб, келгуси йили яна юқори кўрсаткичларга эришамиз! Юқоричирчиқликлар ана шу шиор остида меҳнат қилмоқдалар. Янгийўл районидаги «Ленинизм», «Шарқ юлдузи» колхозларида ҳам бу соҳада қилинаётган ишлар кишининг ҳавасини келтиради.

Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоз чорвадорлари ҳам қишловга ҳар тарафлама тайёргарлик кўрмоқдалар.

— Тажриба шуни кўрсатдики, — дейди шу колхознинг донгдор чўпони ўртоқ Айдарбек Кўчкинбоев, — урчитилган совлиқлар кечасию-кундузи боқилиб семиз ҳолда сақланса эгизак қўзилар кўп олинади. Биз ана шунга амал қиламиз. Қиш кунларида ҳам қўйларни ем-хашакдан толдириб қўймаслик учун запасимиз етарли, қуралар яхши ремонт қилинди.

Кузнинг сўнгги ойига ҳам қадам қўймоқдамиз. Қиш-қировли кунларнинг бошланиши узоқ эмас. Ҳайдаладиган ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига 75 центнердан, қишлоқ хўжалигига яроқли ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига 75 центнердан сўйилган вазнда гўшт етиштириш юзасидан қўйилган вазифани шараф билан бажариш учун қишловга ҳар тарафлама пухта ҳозирлик кўриши керак. Кўпгина колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари бу тўғрисида ўз вақтида қайғирмайдилар. Сўнгра қишга борганда эса ем-хашагимиз тортилиб қолди, соғин сигирлардан олинаётган сутимиз камайиб кетаяпти деб нолиб юрадилар. Шунга йўл қўймаслик учун ҳозир замин тайёрлаш лозим. Ҳар бир чорвадор ўз зиммасига конкрет мажбурият олган ҳолда меҳнат қилсин. Мажбурият олдингми, уни бажар! деган шиорни байроқ қилиб олсин.

«Колхозчилар ва совхоз ходимлари! Жамоат чорвачилигини бутун чоралар билан ривожлантирингиз! Гўшт, сут, сариёғ, тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтирингиз». КПСС Марказий Комитетининг октябролди чақириқларида ана шундай сўзлар бор.

Улуғ байрамни мамлакатга кўп гўшт, сут маҳсулотлари етказиб бериш билан кутиб олайлик. Ҳамма ерда чорва қишловини намунали ўтказиш учун барча тадбирларни амалга ошириш ҳозирги куннинг энг муҳим вазифасидир.

Далада боқилаётган моллардан кўплаб сут соғиб олинмоқда. Суратда: (чапдан) илғор сут соғувчилардан Тўхта Каримова, Қундуз Қулмуҳамедова, Муҳаббат Саъдуллаева ўртоқлар.

В. Салов фотолари.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Кейинги икки ўйинда рақиблар дарвозасига 10 та тўп урган «Зенит» командаси 28 октябрда ўз майдонида «Пахтакор»ни қабул қилди. Бу сафар ҳам ленинградлилар 90 минут давомида зўр маҳорат билан ўйнаб, шиддатли ҳужум қилдилар. Рязанов ва Храповицкий тошкентликлар дарвозасига иккита гол киритдилар. Шундан сўнг Абдураимов 22 метр узоқдан штраф тўпини уриб, ҳисобни 1:2 қилди. Ўйиннинг биринчи таймида эришилган бу натижа матчнинг охиригача ўзгармади. Шундай қилиб «Зенит» Тошкентдаги мағлубият «ўчи»ни олди.

Москвада пойтахтнинг «Динамо» ва ЦСКА футболчилари учрашди. Матч 0:0 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

Донецкда Москва спартакчилари муваффақиятли ўйнаб «Шахтёр»ни ютдилар. Ҳисоб 1:0.

Киевда бўлган учрашувда мамлакат чемпиони Бокунинг «Нефтяник» командасини 4:1 ҳисобида мағлубиятга учратди.

ТЕННИСЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

Республикамиз пойтахти Тошкент йирик спорт шаҳрига айланиб бормоқда. Куни кеча спорт ишқибозлари СССР Қуролли кучлари биринчилигини, енгил атлётика бўйича мамлакат команда биринчилигини тамоша қилдилар. Мана энди Марказий «Пахтакор» стадионида мамлакатимизнинг энг кучли теннисчилари маҳоратларини намойиш қилаётирлар.

«Пахтакор» стадионида янги 10 та теннис корти қурилди. Бу ерда айни бир вақтда 10 учрашув ўтказиш мумкин.

Теннис бўйича СССР биринчилиги икки группада ўтказилади. Биринчи группада ўтган йилги СССР чемпиони «Динамо» ва «Спартак», «Труд», «Буревестник», ЦСКА, «Калев», «Локомотив», «Авангард» командалари қатнашади. Иккинчи группада иттифоқчи республикалар командаси қатнашади.

Командалар тўрт группага бўлинган. Ҳар бир группада биринчи ўринни эгаллаган командалар ғолиблик учун ўзаро учрашадилар.

1 группада қатнашадиган ҳар бир команда составида 15 теннисчи (6 эркак, 4 аёл, 3 ўсмир ва 2 қиз) бор. II группадаги ҳар бир команда эса 5 теннисчига (3 эркак ва икки аёл) эга.

Группадаги ўйинлар 1 ноябргача бўлади. Финал учрашувлар эса 2-3 ноябрда ўтказилади.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ХАЛҚ САНЪАТИНИНГ НОДИР НАМУНАЛАРИ

Тошкентнинг Шпильковская кўчасида жойлашган хашамдор бир уй бор. Бундан 50 йил муқаддам бу уй рус чиновниги Половцевга қарашли эди. Уйни безаклар билан жиҳозлашда Ўрта Осиёнинг машҳур амалий санъат усталари Олимжон Қосимжонов, Уста Ширин Муродов, Тошпўлат Арслонқулов ва бошқалар қатнашган.

Эндиликда бу нақшин бинога Ўзбекистон амалий санъат музейи жойлашган. Яқинда эски усталарнинг қўлидан чиққан бу бинонинг нодир безакларини уларнинг шогирди Тоир Тўхтахўжаев қайтадан тиклади. Ҳозир бу ерда 25 йилдирки, республика халқ ҳунармандлари ишлаган энг яхши буюмлар сақланмоқда.

Музей ташкил қилингандан буён унинг экспозициялари деярлик 10 марта кўпайди ва ҳозир улар 3 минг тадан ортиқ коллекция ва 30 мингдан ортиқ айрим буюмларни ташкил қилади. Музей ўзининг ёши ва экспонатларининг сони жиҳатидан Совет Иттифоқидаги 5 та халқ санъати музейи ичида иккинчи ўринда туради.

Ўзбекистон халқ ҳунармандларининг нодир буюмлари Бутуниттифоқ ва халқаро виставкаларда кўп марта юқори баҳо олди. Музейда унинг экспонатлари 1937 йилдаёқ Парижда бўлган жаҳон виставкасида энг олий мукофот-олтин медаль олганлиги ҳақидаги гувоҳнома сақланмоқда. Брюсселдаги жаҳон виставкасида эса музей экспонатларига Катта бронза медали берилган. 1960 йилда халқ санъатининг Москвада бўлган Бутуниттифоқ кўригида Тошкент музейи экспонатлари ва уларни ишлаган усталар СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг 38 та олтин ва кумуш медаллари билан тақдирланди. Ўзбекистон ССР халқ рассоми В. Столяров бир қанча расмлар, шу жумладан зардан тикилган «Байрам» панноси учун Катта олтин медаль олди. Бу паннони тиккан бухоролик моҳир чевар Маҳсума Аҳмедова Кичик олтин медаль билан тақдирланди.

Тамошабинларда бу музей экспозицияларига қизиқиш катта. Бу ўзига хос ижодий лаборатория эшиклари очилар экан келган тамошабинлар унинг оригинал экспонатларини кўрибгина қолмай, Ўзбекистон халқ санъати ҳақида керакли маълумотларни тўплайдилар ҳам.

Ёш рассомлар, бўлажак меъморлар, қурувчилар, архитекторлар, олим ва тадқиқотчилар бу ерга тез-тез келиб турадилар. Яқинда музейга Россия Федерациясидан гилам тўқувчилар, Украинадан керамик рассомлар келиб кетишди.

Европа, Осиё ва Африкадан келган жуда кўп чет эллик меҳмонлар ҳам бу музей экспонатлари ҳақида чуқур таъсирланиб ўз мулоҳазаларини ёзиб қолдирганлар.

О. АПУХТИН.

Суратларда: (чапдан) музейнинг умумий кўриниши; тамошабинлар экспонатлар билан танишмоқдалар.

А. Абалян фотолари.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

МЕБЕЛЛАР МАГАЗИНИ

Пойтахтимиздаги Богдан Хмельницкий кўчасида яқинда тўрт қаватли янги бино фойдаланишга топширилди. Унинг пастки қаватига мебель магазини жойлашган. Бу магазин харидорларга хизмат қила бошлади.

— Магазин очилган куннинг ўзидаёқ,—дейди унинг мудири ўртоқ Ёқубов, — 39 минг сўмлик мебель сотдик.

Бу ерда харидорлар гавжум. Совет Иттифоқининг турли республикалари мебель фабрикаларидан, Болгариядан келтирилган стол-стул, дивань-кровать, кийим шкафлари ва бошқа мебеллар сотиляпти.

Маданий ва фаровон ҳаёт кечираётган оилалар шинам мебелларни кўплаб сотиб олмоқдалар.

ЦЕЙЛОН РАССОМИНИНГ АСАРЛАРИ

Цейлоннинг энг талантли рассомларидан бири Жаянтха Премачандра шу йил август ойида Тошкентда меҳмон бўлиб турганда «Табиат, қуёш ва ой ҳақида ҳикоя» сериясига кирган олтита картинасини Ўзбекистон Давлат санъат музейига совға қилиб берган эди. Рассом бу картиналарида табиатни инсон билан чамбарчас боғлаб кўрсатади. Диний-афсонавий темадаги бу асарлар ранг-баранг акварель бўёқларда жуда таъсирчан чиққан. Цейлон рассоми яратган табиат воқелиги, ҳаво, инсон ва қуёш образлари моҳирона берилган.

Цейлон ва ўзбек халқлари ўртасидаги дўстлик рамзи бўлган ва музейда намойиш қилина бошлаган бу асарларни тамошабинлар қизиқиб кўрмоқдалар.

ЯНГИ ТРАМВАЙ МАРШРУТИ

Шаҳарнинг Муқимий кўчасидан Шота Руставели кўчаси охиригача янги трамвай йўли қурилаётир. Бу йўл ишга туширилгач, 9-маршрутдаги трамвайлар Вокзалдан ғишт заводигача борадиган бўлади. Тошкент трамвай-троллейбус депосининг ремонт-қурилиш бошқармаси қурувчилари бу ишни йил охиригача тугатишга ҳаракат қилмоқдалар. Кейинчалик маршрут яна узайтирилиб Чилонзор массивигача чиқади.

Шаҳримизда янги троллейбус линиялари ҳам очилади. Жумладан, 6-троллейбус Вокзалгача борадиган бўлади. Натижада Полиграфическая, Навоий, Ленин, Кафанов, Чехов кўчаларида яшовчи меҳнаткашларга қулайлик туғилади.

Тошкент трамвай-троллейбус тресті Челябинск халқ хўжалик кенгашидан 14 та янги трамвай вагони олди. Ҳар бири 100 йўловчига мўлжалланган бу вагонлар яқинда йўлга чиқарилади.

ТЕЛЕВИЗОР

30 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Биз Артекда бўлдик** (мактаб ўқувчилари учун), 18.30 — **Бразилия шаҳарлари бўйлаб** (ҳужжатли фильм), 18.40 — **Ўзбекистон трактор йиғув заводида** (саноат ходимлари учун), 18.55 — **Телевизион янгиликлар,** 19.15 — **Атеистик темада,** 19.35 — **Алангали йиллар** номли бадиий фильм.

Ўзбек тилида: 21.05 — **Сиҳат-саломатлик** телевизион журнали, 21.55— **Телевизион янгиликлар,** 22.15 — **Лейла Абашидзе** («Қардош республикалар санъат усталари» циклидан).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.30 — **Теннис бўйича СССР биринчилиги мусобақаси** («Пахтакор» стадионидан), 18.30 — **Тошкент янгиликлари,** 18.40 — **Гиго Габашвили** (илмий-оммабоп фильм).

Ўзбек тилида: 19.00 — **Темирчи байроғи** номли бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/Х да **Кармен,** 31/Х да **Оққуш кўли.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/Х да **Гамлет,** 31/Х да **Ревизор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 31/Х да **Тошболта ошиқ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 31/Х да РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Константин Берман** ва қизиқчилар группасининг иштироки билан **«Қувноқлар цирки».**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Янгра, барабан — «ВАТАН» (эрталаб соат 10 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундузи соат 4 да), «СПУТНИК» (эрталаб 11, кундуз 1, 3 ва кеч 5 да).

Гекльберри Финн саргузаштлари — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Қизил аскар қиз — НАВОИЙ номли (кундуз соат 3-20 ва кеч 6-50 минутда).

Оғир жазо — «ВАТАН», НАВОИЙ номли.

Етти азамат — «ВАТАН» (кеч соат 5 яримда).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
30, 31 октябрда

ЭСТРАДА **концертлари**

Ўзбекистон халқ ҳофизи **Маъмуржон Узоқов,** Ўзбекистон ССРда хизмат курсатган артистлар **Муҳаммаджон Мирзаев, Пўлатжон Раҳимов, Учқун Ғаниев,** солистлардан **Шерали Пўлатов, Камтар Отабоев, Исоқ Катаев, Тўхон Қодирова** ва бошқалар қатнашади.

Программани **Муҳаббат Мусаева** олиб боради.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар кундуз соат 2 дан сотилади.

ЖАҲОН ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ ТАЛАБИ: ОҚИЛОНА ЙЎЛ ТУТИЛСИН!

☆ ☆

НЬЮ-ЙОРКДАГИ УЧРАШУВЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 27 октябрь. (ТАСС). Кариб денгизи районидаги вазиятни нормаллаштириш тўғрисида БМТ бош секретари вазифасини бажарувчи У Таннинг СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевга ва АҚШ президенти Ж. Кеннедига юборган мактубларидаги таклифларга мувофиқ, кеча У Тан СССР, АҚШ ва Кубанинг БМТдаги доимий вакиллари билан алоҳида-алоҳида учрашди ва улар билан суҳбатлашди.

СЕРГАКЛИК БИЛАН ҲАРАКАТ ҚИЛИШ КЕРАК

БОНН, 28 октябрь. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раисининг АҚШ президенти Кеннедига юборган ва тинчлик руҳи билан суғорилган мактуби бу ерда куннинг энг асосий янгилиги бўлиб қолди. Ғарбий Германия радиостанциялари бу мактубнинг энг муҳим моддалари тўғрисида ўзларининг эшиттиришларида дарҳол хабар қилдилар.

Москва радиосининг диктори мактубнинг биринчи сўзларини ўқийбошлаганидан кейин орада 10 минут ўтиши биланоқ Ғарбий Германиянинг ДПА телеграф агентлиги Н. С. Хрушчев мактубининг баёнини «Молния» белгиси билан газеталарга юборабошлади. Агентликнинг хабарида, Н. С. Хрушчев мактуби осойишта руҳда ёзилганлиги, шунингдек, Н. С. Хрушчевнинг рўй берган можарони тинч воситалар билан ҳал қилишга интилаётганлигини таъкидланмоқда. Хрушчев, дейилади агентликнинг хабарида, халқларнинг хавфсизлиги ва тинчликни сақлаб қолиш мумкинлигини таъкидламоқда. Совет ҳукумати бошлиғи сергаклик билан ҳаракат қилишга ва аҳволни кескинлаштириши мумкин бўлган ҳеч бир ҳаракат қилмасликка даъват қилаётир.

☆ ☆

Н. С. ХРУШЧЕВнинг мактуби асосий ўринда

НЬЮ-ЙОРК, 28 октябрь. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг АҚШ президенти Ж. Кеннедига йўллаган кейинги телеграммаси Америка информация агентликларининг хабарларида ҳамда радио ва телвидение эшиттиришларида дарҳол асосий ўринни эгаллади.

Ассошиэйтед Пресс ва Юнайтед Пресс Интернейшнл агентликлари Совет ҳукумати бошлиғи мактубининг баёнини «молния» белгиси билан эълон қилишдан ташқари, бу мактубнинг тўла текстини Қўшма Штатлардаги барча газеталарга бермоқдалар.

Радио ва телевизион станциялар Н. С. Хрушчевнинг мактуби ҳақидаги хабарни эшиттириш учун ўзларининг одатдаги программаларини тўхтатиб қўйдилар.

☆ ☆

АҚШ президентининг баёноти

ВАШИНГТОН, 28 октябрь. (ТАСС). Президент Кеннеди СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг баёнотини табриклаганлигини Оқ уй маълум қилди.

АҚШ президенти Ж. Кеннедининг Оқ уй томонидан эълон қилинган баёноти қуйида келтирилади:

«Раис Хрушчев давлат нуқтаи назаридан доно қарор қабул қилиб, Кубада базалар қуришни тўхтатганлигини, ҳужум қуролини демонтаж қилиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти назорати остида Совет Иттифоқига қайтариб юборишга қарор қилганлигини табриклайман. Бу— тинчлик ишига қўшилган муҳим ва конструктив ҳиссадир.

Кариб денгизи зонасида тинчликни таъминлаш мақсадида ўзаро чоралар кўриш масаласида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари билан алоқада бўлишни давом эттиравераміз.

Куба танглиги бартараф қилинганидан кейин бутун дунё ҳукуматлари зўр бериб қуролланишни тўхтатиш ва халқаро кескинликни камайтириш ғоят зарурлигига ўзларининг жиддий диққат-эътиборларини қаратишлари мумкин, деб астойдил умид қиламан. Бу нарса ҳарбий жиҳатдан бир-бирларига қарама-қарши бўлиб турган Варшава пакти ва НАТО мамлакатларига ҳам, ер юзининг бошқа қисмларидаги бошқа вазиятларга ҳам тааллуқлидир, у ердаги кескинлик ресурсларни уруш қуролларини яратишга самарасиз жалб қилишга олиб келаётир».

У Тан билан Кеннедининг бир-бирларига юборган янги мактублари

НЬЮ-ЙОРК, 27 октябрь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари вазифасини бажарувчи У Тан 25 октябрда АҚШ президенти Кеннедига янги мактуб билан мурожаат қилди. Бу мактубда У Тан «Ҳар қандай кўнгилсиз можаро туғилиш имкониятини энг кам даражага келтириш мақсадида Кариб денгизидаги Америка кемаларига яқин бир неча кун ичида совет кемалари билан бевосита тўқнашишларига йўл қўймаслик учун мумкин бўлган ҳамма чораларни кўриш тўғрисида йўл-йўриқ берилишини» илтимос қилди.

Президент Кеннедининг У Танга Стивенсон орқали топширилган жавобида айтиладики, «Кубага бориш учун йўлда келаётган совет кемалари»... дастлабки муҳокама қилиш учун зарур бўлган чекланган вақт давомида «кемаларни ушлаб олиш зонасидан четда турсинлар» деб «Сизнинг қилган таклифингизни агар Совет ҳукумати қабул қилса, Америка ҳукумати У Таннинг таклифини қабул қилишга тайёр ва шу таклифга амал қилади».

Бироқ, президент «баъзи совет кемалари Куба томон ва кемаларни ушлаб олиш зонаси томон келишни давом эттираётганлигини ҳисобга олганда, бу масала жуда ошиғич масала бўлиб турибди», деб писанда қилади.

ЛАГОСДА ХАЛҚАРО САВДО ЯРМАРКАСИ

ЛАГОС, 28 октябрь. (ТАСС). Кеча Лагосда халқаро савдо ярмаркаси тантанали вазиятда очилди. Ярмаркада жаҳоннинг 40 дан ортиқ мамлакати, шу жумладан Совет Иттифоқи ва бир қанча социалистик мамлакатлар қатнашмоқда.

Ярмарканинг очилиши маросимида Нигерия генерал-губернатори Азикиве, федерал ҳукуматнинг бош министри Балева, федерал ҳукумат аъзолари, дипломатик корпус аъзолари ва Африкадаги бир қанча мамлакталардан келган жуда кўп меҳмонлар ҳозир бўлдилар.

Азикиве ва Балева ҳукумат аъзолари билан бирга Совет павильонини кўздан кечирдилар. Улар павильоннинг жуда мароқли эканлигини ва совет халқининг ўз ижодий меҳнатида эришган муваффақиятларини тўла акс эттирганлигини таъкидладилар.

Бошлиқ бўлиш осон, бошқармоқ қийин

Ҳа, бу ҳақ гап. Кўпчиликка бош бўлатуриб умумий ишга чақалик нафи тегмаса, у раҳбар бўлиб қаёққа ҳам боради дейсиз. Ша «раҳбар» қўлидан тайин бир иш келмаса ҳам, у десанг бу, бу десанг у дейдиган қайсар одам бўлсачи? Шу тақлиддаги киши таълим-тарбия ўчоқларига раҳбар бўлиб қолгундек бўлса борми, диққи-нафасликдан бошқа гап йўқ.

Тошкент Давлат политехника институтининг Олмалиқ шаҳрида кечки бўлими борлигини яхши билсангиз керак. Ана шу даргоҳда А. Турчин 3 йилдан бери декан бўлиб ишлайди. У билан синашда бўлмаган киши ишнинг кўзини биладиган раҳбар деб ўйлайди. Аслида шундайми? Йўқ. У, бировнинг гапига кирмай, ўзининг билганидан қолмайдиган раҳбарлардан. Ҳа, ҳавонинг таптига, одамнинг афтига қараб баҳо берма деган гап бор. Дарвоқе, қайсар бўлмаса бўлар-бўлмасга «принципиаллик» қилаверармиди. Шу «принципиаллик» оқибатида бўлимдаги ўқув-тарбия ишлари яхшиланиши ўрнига орқага сурилиб кетди. Ўқув планларининг бажарилиши билан ҳеч ким қизиқмай қўйди.

«Шу аҳволда ўқув-тарбия ишларини олиб бориб бўлмайди, биргалашиб ишлаш керак, йўқса панд еб қоламиз» деб жон куйдирган ўқитувчилар унинг кўзига муздек совуқ кўринадиган бўлиб қолди. Ҳақ гапни айтганлари учун декан А. Турчин айрим ўқитувчиларни дилсиёҳ қилди.

— Деканимизнинг сиркаси сув кўтармайдиган бўлиб қолди, — дейди институт доценти С. Носирхўжаев ачиниш билан. — У билан иш юзасидан ҳам тўғри гаплашиб бўлмайди. Кўпчилик ўқитувчилар унинг олдига киришга безиллаб қолишди. Мен сизга айтсам, у бўлимда кам бўлади. Қаерга кетганини секретарь ҳам билмайди. Унинг вазифасини кўпинча декан ўринбосари А. Корнеева бажаради.

— Кечки бўлимда декан ўринбосари штати ҳам борми? — Қизиқиб сўрадик.

— Йўқликка-ку йўға, аммо деканимиз ўзича шундай штатни тайинлагани рост,—суҳбатга аралашди ўқитувчи ўртоқ Сутибоев. — Чиллаки-чиллакини кўриб чумак уради деганларидек муомала қилишда Корнеева деканимиздан қолишмайди. Ўзи лекциямиздан қолишмайди. Ўзи лекцияларга кам киради. Кирганда ҳам номигагина лекция ўқийди.

Ҳақиқатан ҳам институт бўлимида аҳвол чатоқ. На меҳнатда интизом бор, на ўқув-тарбия ишларида. Ҳозир эса юзга яқин студент айрим фанлар бўйича ўтказилган имтиҳонларни топшираолмай қарздор бўлиб юрибди. Курсдан курсга қолиб келаётганларнинг сони 40 дан ортиб кетди. Бу ачинарли ҳол ҳеч кимни ташвишлантирмаяпти.

— Лекцияларнинг боришини кузатиб турасизми? сўрадик А. Турчиндан.

— Ҳозирча лекциялар юзасидан студентлар шикоят қилишмаяпти. Кейинчалик билмадим...

— Ўқув иш планлари билан танишмисиз?

— Бу иш декан ўринбосарига топширилган.

— Декан ўринбосари планларни текшириш у ёқда турсун, ўзи лекцияларга кам кирар эканку! Айтишларича, унинг курси бўйича ўзлаштириш жуда паст экан. Олти студент аввалги имтиҳондан қолган қарзини ҳамон топшира олмай хуноб эмиш. Сабабини суриштириб кўрдингизми?

— Хабарим йўқ.

— Бўлимда илмий ишлар қандай йўлга қўйилган?

— Ўқитувчилар ҳозирча лекция ўқиш билан кифояланишаяпти. Бу ёғини яна ўйлашиб кўрамиз.

— Бу соҳада ўзингиз қандай ишлар олиб бораяпсиз?

— Ҳали бирон тайин тема олганимча йўқ.

— Илмий даражангиз борми?

— Йўқ.

— Студентлар аҳволи билан яқиндан танишмисиз?

— Шу яқин орада, очиғини айтсам, студентлар ётоқхонасида бўлганим йўқ.

Ана сизга бутун бир бошлиқ бўлим деканининг қилаётган ишлари-ю, қайтарган жавоблари; ўз бурчига садоқатию, ишига муҳаббати.

Украиналик ажойиб ғаллакор Н. Загладанинг виждон билан ишлаш, ўз шарафли бурчини севиб ардоқлаш ҳақидаги даъвати кишиларни меҳнат зафарларга чорлаяпти, ўз бурчини ҳалоллик билан, виждон амри билан ўташга ундаяпти. Аммо, А. Турчин, А. Корнеева каби раҳбар ходимлар эса иш юзасидан қайғуриш ўрнига дўппиларини яримта қилиб юришибди. Наҳотки, уларнинг виждонлари шунга йўл қўйса. Тағин улар ёшларни тарбияловчи, уларга билим асосларини ўргатувчи педагоглар эмиш.

Бу даргоҳда алифбе саводи эмас, олий таълим берилади. Замонамизнинг инженерлари етишиб чиқади. Наҳотки, бундай юксак масъулият декан А. Турчиннинг қалбида туғён кўтармаган бўлса.

А. Турчин виждон амри билан иш тутганда КПСС тарихи кабинетининг мудири Н. Гузаирова билан коммунистчасига гаплашиб олган бўлар эди. Кабинет эшигида ҳафталаб қулф осилиб ётса ҳам мудирга маош тўланаверади. Тўғриси ҳам шу. Ўртоқ Гузаирова мудир бўлгандан бери бир пакирлик иш қилгани йўқ. У ҳозирда шаҳар касалхонасида старший юрист бўлиб ишлайди. Бу ердан ишласа ҳам, ишламаса ҳам маош олиб турибди.

Ёки старший лаборант Н. Муҳиддинов ўз вазифасини сидқидилдан бажараяпти деб ўйлайсизми? Йўқ. У ҳам жон койитмаслик йўлига тушиб олган. Ишга келса келади, келмаса йўқ. Унинг асосий иш жойи Олмалиқ шаҳридаги водоканал трести эмасми, ўша ердан ортмаяпти. Аммо, институт бўлимида жуда кам кўринса ҳам ишладим деб, маошни қуртдай санаб олаяпти.

Йирик билим ўчоғининг Олмалиқдаги бу бўлимига Турчинни декан қилиб тайинлашга тайинлашибдику, аммо бўлимни эътибордан четда қолдиришгани кишини таажжублантиради. Йўқ, биз ўйлаймизки, ўқув-тарбия ишларини оёққа турғазиш, меҳнат интизомини тиклаш биринчи даражали, кечиктириб бўлмайдиган муҳим иш эканлигини Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ҳам, олий ўқув юртининг раҳбарлари ҳам унутмашмаса керак.

А. АЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

„ЎЗБЕКИСТОН"

Рақс санъатининг миллионлаб шинавандалари Галия Измайловани яхши биладилар. У Навоий номли Академик опера ва балет театр саҳнасида қўйилган классик ва замонавий балетларда бир қанча жозибадор образлар яратди. Мамлакатимиз балет санъатидаги жуда катта хизматлари учун Ўзбекистоннинг ажойиб раққосасига Совет Иттифоқи халқ артисти унвони берилди. «Ўзбекистон» журнали 10-сонининг муқовасида бу санъаткорнинг портрети кўзингизга ташланади. Журналнинг дастлабки саҳифаларида КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Ўзбекистонда бўлишига бағишланган материаллар ҳамда фотосуратлар берилган.

Журналда «Октябрь вахтасида» сарлавҳали бош мақолани, Г. Александровнинг «Коммунистик меҳнат колхози», М. Черманнинг «Меҳнат ва тинчлик республикаси», М. Шерманнинг «Андижон электротехника заводи», Д. М. Полининнинг «Уларироқлик», Н. Минкиннинг «Ғаллакорлик шарафини қадрлашмоқда» фотоочеркларини ўқиш мумкин.

Булардан ташқари Шуҳратнинг «Бир туп бодом», Райим Фарҳодининг «Зарафшонни куйлайман» шеърлари, Александр Удаловнинг «Ёнингдами, ўртоқ...» романидан парча, ёзувчи Сергей Бородиннинг «Ёзувчи сафари» лавҳаси ҳам журнал саҳифасидан ўрин олган.

Шунингдек, журналнинг «Фан ва техника янгиликлари», «Спорт» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материаллар босилган.

МУЗИКА ИШҚИВОЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ГРАММПЛАСТИНКАЛАР УЙИНИНГ

магазин-салони

1 ноябрдан

ПЛАСТИНКАЛАР

БАЙРАМОЛДИ САВДОСИНИ УЮШТИРАДИ

Репертуарда ҳар хил граммпластинкалар: симфоник, опера, оперетта, эстрада-рақслари ва СССР халқлари куйлари ёзилган граммпластинкалар бор.

Байрамга ўзбек комплектлари, шунингдек чет эл мамлакатларининг куйлари ёзилган граммпластинкалар тайёрланган.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Луначарский шоссе, 15-уй, (1, 2, 4, 8, 20-автобус, 3-трамвайнинг «Пушкин майдони» остановкаси).

ЭЛЕКТРДАН ФОЙДАЛАНУВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Уй, ҳовли, магазин, муассаса ва кўчалардаги

ташқи электр лампалари,

шунингдек бинолар ичидаги

электр чироқлари

КУН ЕРИШИ БИЛАНОҚ ЎЧИРИЛСИН

Ташқи электр лампаларидан кундуз кунлари фойдаланиш ҳоллари кўрилса, электр бериш огоҳлантирмасдан тўхтатилади.

«Ўзбекэнерго» қарамоғидаги «Энергосбит».

ОБ-ҲАВО

Бугун Тошкент шаҳрида ва Тошкент областида ҳаво очиқ бўлади. Эрталаб Тошкентда 2—4, областда 0—4, кундузи Тошкентда 16—18, областда эса 13—18 даража иссиқ бўлади.

ТОШКЕНТ ОБ-ҲАВО БЮРОСИ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари — 25885. Партия турмуши бўлими—26232 Пропаганда ва совет қурилиши бўлимлари—28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлимлари—29040 Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786. Секретариат — 34808. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 13911. Нашр. Г. 1712.